

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

7 mei 2025

BELEIDSVERKLARING

van de minister van Middenstand,
Zelfstandigen en KMO's

(*partim*: Sociaal statuut zelfstandigen)

Verslag

namens de commissie
voor Sociale Zaken, Werk en
Pensioenen
uitgebracht door
mevrouw **Isabelle Hansez**

Inhoud

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting	3
II. Algemene bespreking.....	3
III. Voorstellen van aanbeveling en stemmingen.....	26

Zie:

Doc 56 0767/ (2024/2025):
001 tot 043: Beleidsverklaringen.
044 tot 066: Verslagen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

7 mai 2025

EXPOSÉ D'ORIENTATION
POLITIQUE

de la ministre des Classes moyennes,
des Indépendants et des PME

(*partim*: Statut social indépendants)

Rapport

fait au nom de la commission
des Affaires sociales, de l'Emploi et
des Pensions
par
Mme **Isabelle Hansez**

Sommaire

Pages

I. Exposé introductif.....	3
II. Discussion générale.....	3
III. Propositions de recommandations et vote.....	26

Voir:

Doc 56 0767/ (2024/2025):
001 à 043: Exposés d'orientation politique.
044 à 066: Rapports.

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Denis Ducarme

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Axel Ronse
VB	Kurt Moons, Ellen Samyn
MR	Denis Ducarme, Florence Reuter
PS	Caroline Désir, Marie Meunier
PVDA-PTB	Nadia Moscufo, Robin Tonniau
Les Engagés	Isabelle Hansez, Anne Pirson
Vooruit	Anja Vanrobaeys
cd&v	Nathalie Muylle
Ecolo-Groen	Sarah Schlitz
Open Vld	Vincent Van Quickenborne

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Eva Demesmaeker, Kathleen Depoorter, Lotte Peeters, Wim Van der Donckt
Britt Huybrechts, Dieter Keuten, Dominiek Snelpe
Daniel Bacquellaine, Christophe Bombled, Victoria Vandenberg
Frédéric Daerden, Dimitri Legasse, Sophie Thémont
Roberto D'Amico, Kim De Witte, Raoul Hedebouw
Xavier Dubois, Jean-François Gatelier, Aurore Tourneur
Fatima Lamarti, Funda Oru
Leentje Grillaert, Nahima Lanjri
Petra De Sutter, Dieter Vanbesien
Alexia Bertrand, Irina De Knop

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant

Afkorting bij de nummering van de publicaties:		Abréviations dans la numérotation des publications:	
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft de beleidsverklaring van de minister van Middenstand, Zelfstandigen en KMO's (*partim* Sociaal statuut zelfstandigen), mevrouw Éléonore Simonet, besproken tijdens haar vergadering van 26 maart 2025.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

Mevrouw Éléonore Simonet, minister van Middenstand, Zelfstandigen en KMO's, zet de krachtlijnen van haar beleidsverklaring (*partim* Sociaal statuut zelfstandigen) (DOC 56 0767/041) uiteen.

II. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

De heer Wouter Raskin (N-VA) is verheugd over de aandacht voor zelfstandigen en kmo's en benadrukt dat het essentieel is hun een stabiele omgeving te garanderen die bevorderlijk is voor het ondernemerschap. Volgens het lid nemen die spelers aanzienlijke risico's en creëren ze banen, in een vaak moeilijke context. Er zal dan ook in de gaten moeten worden gehouden hoe de ambities van de regering de komende maanden en jaren zullen worden geconcretiseerd.

De spreker attendeert erop dat in België ongeveer 800.000 mensen een hoofdactiviteit als zelfstandige uitoefenen. Als men de mensen meetelt die tegelijkertijd een andere activiteit beoefenen, dan stijgt dat cijfer tot 1,3 miljoen, verdeeld over meer dan 680.000 structuren. Volgens het lid kan die ondernemingsdynamiek helpen om de beoogde werkzaamheidsgraad van 80 % te behalen.

De heer Raskin wijst echter op de bestaande discrepanties binnen deze groep. Sommige ondernemingen verdienen meer steun omdat ze de motor van onze economie zijn, maar het is eveneens noodzakelijk om misbruik van het statuut te voorkomen. Volgens de gegevens van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) geeft bijna 30 % van de zelfstandigen in bijberoep geen enkel individueel inkomen aan, soms gedurende meerdere jaren, terwijl 33 % structurele verliezen optekent. Volgens de spreker zou dat kunnen wijzen op een oneigenlijk gebruik van het statuut en kunnen leiden tot oneerlijke concurrentie. Het lid vraagt de minister dan ook welke concrete maatregelen gepland zijn om dat misbruik tegen te gaan.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné l'exposé d'orientation politique de la ministre des Classes moyennes, des Indépendants et des PME (*partim* Statut social indépendants), Mme Éléonore Simonet, lors de sa réunion du 26 mars 2025.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

Mme Éléonore Simonet, ministre des Classes moyennes, des Indépendants et des PME, expose les lignes de force de son exposé d'orientation politique (*partim* Statut social indépendants) (DOC 56 0767/041).

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions et observations des membres

M. Wouter Raskin (N-VA) salue l'attention portée aux indépendants et aux PME, rappelant combien il est essentiel de leur garantir un environnement stable et propice à l'entrepreneuriat. Selon le membre, ces acteurs prennent des risques considérables et créent de l'emploi, dans un contexte souvent difficile. Il faudra donc être attentif à la manière dont les ambitions gouvernementales seront concrétisées dans les mois et années à venir.

L'intervenant attire l'attention sur le fait qu'environ 800.000 personnes exercent une activité principale d'indépendant en Belgique. En intégrant ceux qui exercent une autre activité en parallèle, ce chiffre grimpe à 1,3 million, répartis sur plus de 680.000 structures. Pour le membre, cette dynamique entrepreneuriale peut contribuer à atteindre le taux d'emploi visé de 80 %.

Toutefois, M. Raskin souligne les disparités existantes au sein de ce groupe. Certaines entreprises méritent un soutien renforcé, car elles représentent le moteur de notre économie, mais il est aussi impératif de prévenir les abus liés au statut. D'après les données de l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (INASTI), près de 30 % des indépendants à titre complémentaire ne déclarent pas de revenus individuels, parfois pendant plusieurs années, alors que 33 % enregistrent des pertes structurelles. Selon l'intervenant, cela pourrait indiquer un usage inapproprié du statut et engendrer une concurrence déloyale. Le membre sollicite donc la ministre sur les moyens concrets envisagés pour lutter contre ces abus.

De heer Raskin verwijst ook naar de niet-betaling van sociale bijdragen door sommige buitenlandse bedrijven, met name in de bouwsector, vaak ten nadele van lokale actoren. Hoe denkt de minister dat probleem aan te pakken?

De spreker betreurt ook het gebrek aan openbare rapporten van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD), nochtans een waardevolle structuur in de strijd tegen fraude. Een jaarlijkse inspectie zou de transparantie kunnen vergroten.

Het lid is voorts van mening dat de sociale verzekeringsfondsen een centrale rol moeten spelen bij de ondersteuning. Het lid uit ook zijn bezorgdheid over de trage verwerking van gegevens door het RSVZ, waardoor de opsporing van fraude minder doeltreffend wordt. Wat zijn de mogelijkheden voor het automatiseren en versnellen van informatiestromen op dit gebied?

De heer Kurt Moons (VB) wil eerst meegeven dat hij teleurgesteld is dat de beleidsverklaring weinig nieuws inhoudt ten opzichte van het regeerakkoord. Het is meer een herhaling ervan, zonder echte concrete doelstellingen. De spreker erkent niettemin dat in de toegelichte beleidsverklaring terecht de nadruk wordt gelegd op het belang van de functie van zelfstandige. De zelfstandige wordt beschouwd als de ruggengraat van de economie doordat hij risico's neemt en waarde en jobs creëert. Er is meer ondersteuning nodig, onder meer door de versterking van het sociaal statuut.

Het lid vestigt vervolgens de aandacht op het ontbreken van een begrotingskader in de beleidsverklaring, wat in strijd zou zijn met artikel 121bis van het Reglement van de Kamer. Hij hoopt dat deze tekortkoming in de komende documenten wordt rechtgezet of dat het Reglement zelf wordt gewijzigd als het toch niet meer wordt toegepast.

Op gewestelijk niveau wijst de spreker erop dat van de 1,3 miljoen zelfstandigen in België 63 % in Vlaanderen, 27 % in Wallonië en 10 % in Brussel is gevestigd. De heer Moons merkt op dat de jaarlijkse groei van het aantal zelfstandigen in Vlaanderen hoger is (+3,1 %) dan in de andere gewesten (gemiddeld +2,3 %). Volgens het parlamentslid blijkt uit die cijfers een grotere ondernemingsdynamiek in het Noorden van het land, die hij toeschrijft aan verschillende beleidsmodellen. Hij vraagt de minister waarom er geen gerichte maatregelen zijn die rekening houden met die verschillen, en stelt gedifferentieerde fiscale en sociale instrumenten voor om ze te verkleinen.

Het lid betreurt ook de ongunstige fiscale situatie voor ondernemers en vindt dat ze op alle niveaus (federaal, gewestelijk en lokaal) te zwaar worden belast, terwijl ze

M. Raskin évoque aussi le problème de l'absence de paiement de cotisations sociales par certaines entreprises étrangères, notamment dans le secteur de la construction, souvent au détriment des acteurs locaux. Comment la ministre compte aborder cette problématique?

L'intervenant déplore également le manque de rapports publics du Service d'information et de la recherche sociale (SIRS), une structure pourtant précieuse dans la lutte contre la fraude. Une inspection annuelle permettrait d'accroître la transparence.

Le membre estime par ailleurs que les caisses d'assurance sociale doivent jouer un rôle central dans l'accompagnement. Le député exprime aussi son inquiétude quant à la lenteur du traitement des données par l'INASTI, rendant la détection des fraudes moins efficace. Quelles sont les possibilités d'automatisation et d'accélération des flux d'informations dans ce domaine?

M. Kurt Moons (VB) exprime d'emblée sa déception face à un exposé peu innovant par rapport à l'accord gouvernemental. Il s'agit davantage d'une redite, dénuée de véritables objectifs concrets. L'intervenant reconnaît néanmoins que le discours met justement en valeur l'importance de la fonction d'indépendant, considérée comme l'épine dorsale de l'économie, en raison de la prise de risque, de la création de valeur et d'emplois. Un soutien accru, y compris à travers un renforcement du statut social, est nécessaire.

Le membre attire ensuite l'attention sur l'absence de cadre budgétaire dans l'exposé d'orientation politique, ce qui contreviendrait à l'article 121bis du règlement de la Chambre. L'intervenant souhaite que ce manquement soit rectifié dans les documents à venir, ou que le règlement lui-même soit modifié s'il n'est plus appliqué.

Sur le plan régional, l'intervenant souligne que, parmi les 1,3 million d'indépendants en Belgique, 63 % sont établis en Flandre, contre 27 % en Wallonie et 10 % à Bruxelles. M. Moons fait état d'une croissance annuelle plus marquée du nombre d'indépendants en Flandre (+3,1 %) par rapport aux autres régions (+2,3 % en moyenne). Pour le parlementaire, ces chiffres illustrent une dynamique entrepreneuriale plus importante au Nord du pays, qu'il attribue à des modèles politiques différents et interpelle la ministre sur l'absence de mesures ciblées prenant en compte ces disparités en suggérant des outils fiscaux et sociaux différenciés pour réduire les écarts.

Le membre regrette également une fiscalité peu favorable aux entrepreneurs, estimant qu'ils sont accablés d'impôts à tous les niveaux (fédéral, régional ou local),

veel inspanningen leveren, tot een hypotheek op hun eigen goederen toe. De heer Moons is vooral verontwaardigd over de meerwaardebelasting, die volgens hem een onrechtvaardige invloed heeft op de bedrijfsoverdracht, die nochtans wordt gezien als een welverdiend pensioen. Welke eventuele compensatiemaatregelen zijn er voor zelfstandigen? Hij spreekt zich uit tegen het steeds meer wijdverbreide idee dat alle zelfstandigen belastingontduikers zijn, en pleit voor een respectvol belastingbeleid dat de bijdrage van de zelfstandige aan de economie erkent.

De heer Moons is verbaasd dat in de beleidsverklaring niet explicieter wordt gesproken over het creëren van een gunstig klimaat voor het ondernemerschap door middel van een administratieve vereenvoudiging, een beter concurrentievermogen of een gemakkelijker toegang tot investeringen voor kmo's. De spreker gaat ervan uit dat deze kwesties impliciet zijn opgenomen, maar wil graag verduidelijking ter zake. Hij bevraagt de minister over het engagement van de regering om het sociaal statuut van zelfstandigen te ondersteunen en over de manier waarop bij toekomstige hervormingen rekening zal worden gehouden met hun specifieke kenmerken.

Het lid benadrukt ook de verschillen tussen de gemiddelde brutopensioenen afhankelijk van het statuut: 1187 euro voor een zelfstandige, tegenover 1643 euro voor een werknemer en 3377 euro voor een ambtenaar. De regering moet die flagrante en ongerechtvaardigde ongelijkheid op krachtdadige manier aanpakken. De minister zou concrete maatregelen moeten ondernemen om die kloof te verkleinen ten gunste van de ondernemers. De spreker vraagt de minister naar haar concrete voornemens met betrekking tot de onderlinge afstemming van de respectieve pensioenstelsels van werknemers, ambtenaren en zelfstandigen, naar de termijnen die zij met haar collega bevoegd voor pensioenen voor ogen heeft en naar de doelstelling van volledige overeenstemming. Hij bepleit een snelle harmonisering, met respect voor de verworven rechten.

Wat de aangekondigde hervormingen betreft, vraagt de heer Moons meer uitleg over de drempel van 234 effectieve werkdagen per jaar om vanaf 2027 in aanmerking te komen voor een vervroegd pensioen vanaf de leeftijd van 60 jaar. Het lid wil graag weten of er ook een minimum aantal uren per dag bestaat om een dag te laten meetellen. Het lid vraagt zich ook af wat het verschil is met het voor 2026 geplande bonus-malussysteem, dat met een drempel van 156 effectieve werkdagen werkt, en merkt op dat de gelijkgestelde periodes weinig effect hebben voor zelfstandigen, aangezien dergelijke periodes minder inherent zijn aan hun loopbaan. Die situatie versterkt het idee dat zij meer werken dan anderen, en toch gestraft worden wanneer ze met pensioen gaan.

alors qu'ils fournissent des efforts considérables, allant jusqu'à hypothéquer leurs biens personnels. M. Moons s'indigne en particulier d'une taxation sur les plus-values, qui frappe selon lui injustement la transmission d'entreprise, pourtant assimilée à une pension bien méritée. Quelles sont d'éventuelles mesures compensatoires pour les indépendants concernés? L'intervenant s'élève contre l'idée, de plus en plus répandue, que les indépendants seraient par défaut des fraudeurs et plaide au contraire pour une politique fiscale respectueuse, qui reconnaisse l'apport de ces acteurs à l'économie.

M. Moons s'étonne que l'exposé d'orientation politique ne mentionne pas plus explicitement la création d'un climat favorable à l'entrepreneuriat à travers une simplification administrative, une amélioration de la compétitivité ou une facilitation de l'accès à l'investissement pour les PME. L'intervenant suppose que ces enjeux sont implicitement visés, mais demande des précisions à ce sujet et questionne également la ministre sur l'engagement du gouvernement à soutenir le statut social des indépendants et sur la prise en compte de leurs spécificités dans les réformes futures.

Par ailleurs, le membre revient sur les écarts entre les pensions brutes moyennes selon le statut: 1187 euros pour un indépendant, contre 1643 euros pour un salarié et 3377 euros pour un fonctionnaire. Cette inégalité, jugée flagrante et injustifiée, mérite une réponse forte de la part du gouvernement. La ministre devrait mettre en œuvre des actions concrètes pour réduire cet écart au profit des entrepreneurs. L'intervenant interroge la ministre sur ses intentions concrètes concernant l'harmonisation des régimes de pension entre salariés, fonctionnaires et indépendants, sur les délais envisagés avec son collègue chargé des Pensions et sur l'objectif d'une convergence totale et recommande une harmonisation rapide, en respectant les droits acquis.

Concernant les réformes annoncées, M. Moons demande des explications sur le seuil de 234 jours de travail effectif par an requis pour accéder à une pension anticipée dès 60 ans à partir de 2027. Le membre souhaite savoir s'il existe également un minimum d'heures par jour pour qu'une journée soit comptabilisée. Le membre s'interroge aussi sur la différence avec le système bonus-malus, prévu pour 2026, basé sur un seuil de 156 jours de travail effectif, et relève que les périodes assimilées ont peu d'effet pour les indépendants, leur carrière étant moins "assimilable". Cette situation renforce l'idée qu'ils travaillent plus que les autres, tout en étant pénalisés à l'heure de la retraite.

De spreker vraagt de minister ook naar de versterking van de tweede pensioenpijler. Hij is tevreden met het engagement om de fiscale status quo die de sociale partners in maart 2023 zijn overeengekomen, te respecteren, maar stelt een tegenstrijdigheid vast. Vanaf oktober wordt immers een bijkomende solidariteitsbijdrage van 2 % gepland op de aanvullende pensioenen die meer dan 150.000 euro bedragen. Is de minister op de hoogte van die maatregel? Past dat in de doelstelling om de band tussen werk en pensioen te versterken? Het lid stelt voor om de toegang tot het pensioen niet langer te baseren op leeftijd maar op het totaal aantal gewerkte uren; hij bepleit een drempel van 66.000 uur voor een volledig pensioen, met een proportioneel pensioen na de leeftijd van 65 jaar indien die drempel niet wordt bereikt.

Met betrekking tot het mentaal welzijn merkt de heer Moons op dat in 2023 bijna 33.000 zelfstandigen al langer dan een jaar arbeidsongeschikt waren, van wie ongeveer 9000 om psychologische redenen. Het aantal gevallen gelinkt aan mentale gezondheid is in vier jaar tijd met 37 % gestegen. Daar zijn veel redenen voor: stress, te veel administratie, belastingdruk, buitensporige controle door de overheid enzovoort. Volgens de spreker creëren die verschillende factoren een toxisch klimaat dat ondernemers ervan weerhoudt zich op hun kernactiviteiten te concentreren.

Het lid pleit voor een ambitieuze hervorming van de regelgeving en stelt verschillende pistes voor:

- strikte toepassing van het *one-in, one-out*-principe, wat wil zeggen dat er geen informatie wordt gevraagd die de overheid al in haar bezit heeft;

- de mogelijkheid tot uitbreiding naar *“one-in, two-out”*, namelijk het compenseren van de administratieve lasten van de nieuwe regelgeving door administratieve lasten van de oude regelgeving te verminderen of af te schaffen;

- een onafhankelijke analyse van de gevolgen van de regelgeving voorafgaand aan de Ministerraad;

- een globale audit van de bestaande regelgeving.

De heer Moons roept ook op tot steun voor zieke zelfstandigen, vrouwelijke ondernemers en student-ondernemers. Hij vraagt meer duidelijkheid over de verenigbaarheid tussen het statuut van student-zelfstandige, waarover hij trouwens zijn lof uitspreekt, en een studentenjob, onder meer met betrekking tot de fiscale voordelen die gekoppeld zijn aan de toegestane 650 uur per jaar.

L'intervenant questionne également la ministre à propos du renforcement du deuxième pilier des pensions, saluant l'engagement à respecter le statu quo fiscal convenu entre partenaires sociaux en mars 2023. Toutefois, une contradiction est soulevée puisqu'une contribution de solidarité supplémentaire de 2 % est prévue dès octobre sur les pensions complémentaires dépassant 150.000 euros. La ministre est-elle informée de cette mesure? Cela cadre-t-il avec l'objectif d'une amélioration du lien entre travail et retraite? Le membre propose de baser l'accès à la retraite non plus sur l'âge mais bien sur le nombre total d'heures travaillées et suggère un seuil de 66.000 heures pour une pension complète, avec une pension proportionnelle au-delà de 65 ans si ce seuil n'est pas atteint.

Abordant ensuite la problématique du bien-être mental, M. Moons fait remarquer qu'en 2023 près de 33.000 indépendants se trouvaient en incapacité depuis plus d'un an, dont environ 9000 pour des raisons psychologiques. Le nombre de cas liés à la santé mentale a ainsi augmenté de 37 % en quatre ans. Les causes sont multiples: stress, charge administrative, pression fiscale, contrôle étatique excessif... Selon l'intervenant, ces différents éléments créent un climat toxique qui empêche les entrepreneurs de se concentrer sur le cœur de leur activité.

Le membre plaide pour une réforme ambitieuse de la réglementation, et propose plusieurs pistes:

- l'application stricte du principe *“one-in, one-out”*, à savoir pas de demande d'information qui soit déjà dans les mains des pouvoirs publics;

- la possibilité d'élargir à *“one-in, two-out”*, soit une compensation de la charge administrative des nouvelles réglementations par la réduction ou la suppression des charges administratives des anciennes réglementations;

- une analyse indépendante de l'impact réglementaire en amont du Conseil des ministres;

- un audit global des réglementations existantes.

M. Moons appelle également à soutenir les indépendants malades, les femmes et les étudiants entrepreneurs, saluant au passage le statut d'étudiant indépendant et souhaite plus de clarté concernant la compatibilité entre ce statut et l'emploi étudiant, notamment au sujet des avantages fiscaux liés aux 650 heures autorisées par an.

De spreker vindt het belangrijk dat het recht op een minimumpensioen wordt uitgebreid naar de meewerkende echtgenoten. Hij beschouwt hun uitsluiting uit de wet van 2022 als onrechtvaardig en wenst dat zij daartoe als dusdanig worden erkend ongeacht de leeftijd of de datum van indiensttreding in het maximale statuut.

Tot slot vestigt het lid de aandacht van de minister op de fraude door buitenlandse pseudozelfstandigen. Dergelijke praktijken ondermijnen de eerlijke concurrentie, buiten het sociaalezekerheidsstelsel uit en maken het gemakkelijker om illegaal aan een verblijfsvergunning te geraken. De heer Moons roept op tot harde actie tegen dergelijk misbruik en verwacht concrete antwoorden op het probleem.

Mevrouw Florence Reuter (MR) benadrukt dat steun voor zelfstandigen altijd een fundamenteel kenmerk van het liberalisme is geweest en herinnert eraan dat die strijd permanent werd gevoerd door verschillende figuren van haar partij: Sabine Laruelle, Willy Borsus, Denis Ducarme, David Clarinval, en ook de huidige minister.

Het lid benadrukt dat de kmo's de ruggengraat van de Belgische economie vormen en 90 % van alle bedrijven uitmaken. De zelfstandigen en hun personeel zijn goed voor 54 % van de totale beroepsbevolking. Daarom is het volgens haar cruciaal om hun een stabiel, voorspelbaar en billijk kader te bieden.

Het lid somt de vele maatregelen op die de liberale ministers al hebben genomen om het sociaal statuut van de zelfstandigen te verbeteren. Tijdens de vorige regeerperiode werd een speciale inspanning geleverd voor hun mentale welzijn; op dat vlak kregen zij het bijzonder hard te verduren tijdens de COVID-19- en de energiecrisis. Te vaak gaan zelfstandigen over hun grenzen heen, waarbij ze hun gezondheid op het spel zetten om hun activiteit, die ze als een deel van zichzelf beschouwen, te verdedigen. De spreekster vraagt de minister hoe de regering dat beleid ter ondersteuning van de mentale gezondheid van zelfstandigen denkt te zullen voortzetten en welke vorm de beoogde concrete begeleiding zal aannemen.

Mevrouw Reuter verwijst vervolgens naar de aanbevelingen die het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen (ABC) in juni 2024 heeft gedaan en roept de minister op om aan te geven welke prioriteiten zullen worden gehanteerd bij de uitvoering van die voorstellen.

De spreekster verwijst ook naar de heel recente verklaring van de minister van Pensioenen, de heer

L'intervenant souligne l'importance d'élargir le droit à la pension minimale pour les conjoints aidants, estimant injuste leur exclusion du texte de loi de 2022, et souhaite que cette reconnaissance s'applique sans distinction d'âge ou de date d'entrée dans le statut maximal.

Enfin, le député interpelle la ministre sur les fraudes impliquant des pseudo-indépendants étrangers. Ces pratiques minent la concurrence loyale, détournent le système de sécurité sociale et facilitent l'obtention illégale de titres de séjour. M. Moons appelle à une action ferme contre ces abus et attend des réponses concrètes face à cette problématique.

Mme Florence Reuter (MR) insiste sur le fait que le soutien aux travailleurs indépendants constitue, depuis toujours, un marqueur fondamental du libéralisme et rappelle que cela a été un combat constant mené par plusieurs figures de son parti: Sabine Laruelle, Willy Borsus, Denis Ducarme, David Clarinval, et aujourd'hui encore, la ministre en fonction.

La membre souligne que les PME forment l'épine dorsale de l'économie belge: elles représentent à elles seules 90 % des entreprises. Quant aux indépendants et à leurs employés, ils comptent pour 54 % de l'ensemble de la population active. C'est pourquoi il est crucial, à ses yeux, de leur offrir un cadre stable, prévisible et équitable.

L'élue énumère les nombreuses mesures déjà prises par les ministres libéraux pour améliorer le statut social des indépendants. Lors de la précédente législature, un effort particulier a été consenti en faveur de leur bien-être mental, particulièrement mis à mal par la crise sanitaire du COVID-19 et celle de l'énergie. Trop souvent, les indépendants vont au-delà de leurs limites, mettant en jeu leur santé pour défendre leur activité, qu'ils considèrent comme une part d'eux-mêmes. L'intervenante demande à la ministre de préciser la manière dont le gouvernement compte poursuivre cette politique de soutien à la santé mentale des indépendants ainsi que la nature du suivi concret envisagé.

Mme Reuter mentionne ensuite les recommandations du Comité général de gestion pour le statut social des travailleurs indépendants (CGG) formulées en juin 2024 et invite la ministre à indiquer les priorités qui seront retenues dans la mise en œuvre de ces propositions.

L'intervenante évoque également la toute récente déclaration faite par le ministre des Pensions, M. Jambon,

Jambon, die zich heeft uitgesproken voor de harmonisatie van de verschillende stelsels. Ze wil meer details over de prioritaire maatregelen die de minister in dat verband overweegt.

Het lid komt vervolgens bij het thema van de arbeidsongeschikte zelfstandigen en vraagt wat het beoogde tijdschema is voor het starten van besprekingen met het ABC over de mogelijke invoering van een specifieke ziekte-uitkering voor die mensen.

Het lid bevestigt opnieuw de volledige steun van haar fractie voor de strijd tegen sociale fraude, valse statuten en onterecht ontvangen uitkeringen. Het lid streeft al lang naar een beter evenwicht tussen werk en privéleven en is tevreden met het voorstel om vrouwen die als zelfstandige actief zijn vrij te stellen van sociale bijdragen in de twee kwartalen na de bevalling. Welke andere maatregelen zal de minister eventueel nemen om vrouwelijke ondernemers te ondersteunen? Mevrouw Reuter grijpt deze gelegenheid aan om het te hebben over het Actieplan voor het vrouwelijke ondernemerschap dat tijdens de vorige regeerperiode door minister Clarinval werd opgesteld. Ze wil graag weten hoe het thans staat met dat plan en ze vraagt meer details over de wijze waarop het in de komende maanden tot uitvoering zou worden gebracht.

Het lid heeft het vervolgens over de moeilijkheden die zelfstandigen ondervinden bij het omgaan met administratieve rompslomp, zoals de obstakels bij het overdragen van een activiteit. Ze is ingenomen met het voornemen van de regering om de beveiligde My eBox-interface verder te ontwikkelen om het leven van ondernemers te vereenvoudigen en de communicatie met de overheid te verbeteren. De sprekerster vraagt de minister om de concrete details van dat initiatief nader toe te lichten. In dezelfde geest noemt mevrouw Reuter de oprichting van een enige databank in samenwerking met het RSVZ en vraagt ze de minister naar het geplande tijdschema voor de uitvoering ervan.

Tot slot is het lid verheugd over de duidelijke wil om de methode voor de berekening van de sociale bijdragen te herzien, zodat die flexibeler wordt en beter aansluit bij de economische realiteit van de zelfstandigen. De sprekerster staat resoluut achter het idee van een maandelijkse berekening, wat uitstekend nieuws is voor de betrokkenen.

De heer Denis Ducarme (MR) wijst erop dat de besprekingen enigszins afwijken van het gebruikelijke kader van een beleidsverklaring, waar men zich over het algemeen aan een algemene politieke richting verwacht in plaats van een lawine aan technische vragen.

qui s'est exprimé en faveur d'une harmonisation des statuts des différents régimes, et souhaite obtenir plus de précisions sur les mesures prioritaires que la ministre envisage en ce sens.

La parlementaire poursuit par la question des travailleurs indépendants en incapacité et souhaite connaître le calendrier envisagé pour lancer, avec le CGG, la réflexion sur l'instauration éventuelle d'une indemnité de maladie spécifique pour ces personnes.

La membre réaffirme tout le soutien de son groupe à la lutte contre la fraude sociale, les faux statuts et les allocations indûment perçues. Engagée de longue date pour une meilleure conciliation entre vie privée et vie professionnelle, la députée se félicite de la proposition visant à exonérer de cotisations sociales les femmes indépendantes pendant deux trimestres suivant un accouchement. Quelles éventuelles autres mesures à destination des femmes entrepreneures seront prises par la ministre? Mme Reuter revient à cette occasion sur le Plan d'action pour l'entrepreneuriat féminin élaboré sous la précédente législature par le ministre Clarinval et souhaite savoir où en est ce plan et demande des précisions sur la manière dont sa mise en œuvre est envisagée dans les mois à venir.

La députée aborde ensuite les difficultés rencontrées par les indépendants face aux lourdeurs administratives, dont les obstacles rencontrés lors de la transmission d'une activité. La volonté du gouvernement de développer l'interface sécurisée My eBox pour simplifier la vie des entrepreneurs et améliorer la communication avec les administrations est saluée. L'intervenante demande à la ministre de préciser les modalités concrètes de cette initiative. Dans la même veine, Mme Reuter évoque la création d'une base de données numérique unique en lien avec l'INASTI et interroge la ministre sur le calendrier prévu pour sa mise en œuvre.

Enfin, la membre conclut en se réjouissant de la volonté affichée de revoir le mode de calcul des cotisations sociales dans une logique plus souple et plus proche de la réalité économique vécue par les indépendants. L'intervenante soutient fermement l'idée d'un calcul mensuel, qui est une excellente nouvelle pour les intéressés.

M. Denis Ducarme (MR) fait remarquer que les échanges s'éloignent quelque peu du cadre habituel d'un exposé d'orientation politique, où l'on attend généralement une orientation politique générale plutôt qu'une avalanche de questions techniques.

Hij stipt aan dat de minister de vijfde Franstalige liberaal is die die functie bekleedt, wat volgens hem een bewijs is dat zijn partij bij de zelfstandigen overkomt als samenhangend en betrokken. Het doet het lid plezier dat een jonge vrouw die uit het vrij beroep komt, deze bevoegdheid bekleedt en gelooft dat haar woorden en toekomstige acties er extra geloofwaardig door worden.

Het lid herinnert zich dat kinderen van zelfstandigen nog niet zo lang geleden minder goed af waren dan die van loontrekkenden, inzonderheid op het gebied van kinderbijslag. Het parlamentslid prijst de vooruitgang die Sabine Laruelle destijds ter zake heeft geboekt en brengt ook zijn eigen bijdrage in herinnering in de vorm van het COVID-overbruggingsrecht, waardoor veel zelfstandigen in moeilijkheden konden worden ondersteund. Hij vraagt de minister naar de vooruitzichten inzake de hervorming van dat overbruggingsrecht, inzonderheid in het kader van de op stapel staande wijzigingen in het werkloosheidssysteem, en wil weten of al met haar collega van Werk overleg is gepleegd om de onvrijwillige loopbaanonderbreking voor zelfstandigen gelijk te trekken met die van werknemers.

De heer Ducarme is verheugd over de vooruitgang op het gebied van het sociaal statuut van zelfstandigen, waardoor België nu tot de best scorende landen van Europa behoort. Er moet echter nog veel gebeuren om de statuten echt gelijk te trekken. Het is niet de bedoeling van de MR-fractie om een bepaalde categorie te bevoordelen, maar wel om alle werknemers billijk te behandelen. De spreker verwijst in het bijzonder naar de afschaffing van de correctiecoëfficiënt tijdens de vorige legislatuur, die een belangrijke pensioenmaatregel was, ook al blijven de zelfstandigenpensioenen vaak beduidend lager dan die van andere categorieën werkenden die minder bijdragen hebben betaald. Omwille van de billijkheid dringt hij aan op een harmonisering van de statuten en hij moedigt de minister aan om daar in samenwerking met de ministers van Werk en Pensioenen werk van te maken. Het is belangrijk voor een rechtvaardige behandeling te zorgen, vooral voor de gepensioneerde zelfstandigen die nog steeds te weinig bescherming genieten.

Het lid vraagt ook aandacht voor de situatie van zieke zelfstandigen en verbaast zich erover dat zij nog steeds langer dan loontrekkenden of ambtenaren op een dekking door de ziekteverzekering moeten wachten, ook al hebben ze vaak met ernstige ziekten te maken. Hij vraagt de minister ervoor te zorgen dat die werkenden niet in hun eentje tegen hun ziekte moeten opboksen.

Hij kaart vervolgens de situatie van de vrouwelijke zelfstandigen aan en betreurt dat zij al decennialang

L'intervenant rappelle que la ministre est la cinquième personnalité libérale francophone à occuper cette fonction, ce qui témoigne selon lui de la cohérence et de l'engagement de son parti en faveur des indépendants. Le membre se réjouit de voir une femme, jeune et issue du monde professionnel libéral, occuper ce poste, estimant que cela confère une crédibilité supplémentaire à ses propos et à son action future.

Le membre rappelle qu'il n'y a pas si longtemps encore, les enfants d'indépendants étaient moins bien traités que ceux de salariés, notamment en matière d'allocations familiales. Le député salue les avancées arrachées par Sabine Laruelle à l'époque et rappelle également sa propre contribution à travers la mise en place du droit passerelle COVID-19 qui a permis de soutenir de nombreux indépendants en difficulté. L'intervenant interroge la ministre sur les perspectives de réforme de ce droit passerelle, notamment dans le cadre des modifications à venir sur le chômage et souhaite savoir si des échanges ont déjà eu lieu avec son collègue chargé de l'Emploi, afin d'aligner l'interruption involontaire de carrière pour les indépendants sur celle des salariés.

M. Ducarme se félicite du chemin parcouru en matière de statut social des indépendants, qui place aujourd'hui la Belgique parmi les pays les mieux classés en Europe. Toutefois, beaucoup reste à faire pour atteindre une véritable égalité entre les statuts. L'objectif du groupe MR n'est pas de favoriser une catégorie particulière, mais bien d'assurer une équité entre tous les travailleurs. L'intervenant revient notamment sur la suppression du coefficient de correction lors de la dernière législature, une mesure importante en matière de pension, même si les retraites des indépendants restent souvent bien inférieures à celles des personnes d'autres catégories qui ont moins cotisé. Le député insiste sur la nécessité d'un rapprochement des statuts dans un souci d'équité, en encourageant la ministre à œuvrer en ce sens, en collaboration avec les ministres de l'Emploi et des Pensions. Il est important de garantir un traitement juste, notamment pour les indépendants pensionnés, encore trop peu protégés.

Le membre attire également l'attention sur la situation des indépendants malades et s'étonne que ceux-ci soient encore aujourd'hui moins rapidement couverts que les salariés ou les fonctionnaires, alors qu'ils font souvent face à des pathologies lourdes. L'intervenant demande à la ministre de veiller à ce que ces travailleurs ne soient plus laissés seuls face à la maladie.

Le membre aborde ensuite le cas des femmes indépendantes et regrette que, depuis des décennies, elles ne

slechts een derde van de zelfstandigen uitmaken. Hij roept de minister op om ambitie te tonen door die vrouwen meer ondersteuning te bieden, in het bijzonder via een beter evenwicht tussen werk en privéleven. In dat verband verwijst hij naar de vooruitgang inzake het zwangerschapsverlof.

De heer Ducarme attendeert ook op de situatie van de zelfstandigen in bijberoep, met wie vaak te weinig rekening wordt gehouden, zelfs binnen de beroepsorganisaties. Hij dringt erop aan dat hun sociale bijdragen zouden worden gevaloriseerd. Gaat het anders niet om een verkapte belasting? Het parlamentslid is verheugd dat de beleidsverklaring van de minister van Pensioenen expliciet melding maakt van de valorisering van de bijdragen die door de zelfstandigen in bijberoep worden betaald.

De spreker haakt vervolgens in op het mentale welzijn van de zelfstandigen en wijst op de druk waaraan ze worden blootgesteld, al zeker wanneer het met de beroepsactiviteit misloopt. Burn-outs komen bij zelfstandigen veel vaker voor dan gedacht; dat is vooral tijdens de gezondheidscrisis gebleken. Hij roept de minister op om de bestaande maatregelen te versterken, teneinde die bijzonder kwetsbare werkenden beter te beschermen.

De heer Ducarme is er tevens mee ingenomen dat er een statuut van student-ondernemer werd ontwikkeld, dat nu op bijna 9000 jongeren van toepassing is. Het is belangrijk om de administratieve procedures voor die studenten te vereenvoudigen om hun succes en deelname aan het economische leven te bevorderen. Hij stelt zich ook vragen bij de mogelijkheid om voor de leeftijd van 18 jaar als zelfstandige te beginnen, zoals sommigen vragen.

Tot slot verwelkomt het lid de geplande inspanningen inzake administratieve vereenvoudiging, in het bijzonder de digitalisering van de gegevensstromen met het RSVZ en de maandelijkse verrekening van de socialezekerheidsbijdragen. Samen met zijn collega Florence Reuter zal de heer Ducarme zich de hele legislatuur lang aan de zijde van de minister scharen om het statuut van de zelfstandigen in België verder te verbeteren.

Mevrouw Marie Meunier (PS) wijst erop dat voor haar fractie een werkende een werkende is, ongeacht het statuut. Daarom steunde haar fractie tijdens de vorige legislaturen stelselmatig de verbetering van de sociale bescherming voor zelfstandigen. Opmerkelijke verbeteringen zijn onder andere het minimumpensioen van 1600 euro voor alle werkenden, de creatie van een overbruggingsrecht in tijden van crisis (COVID-19, energiecrisis), alsook de verkorting van de wachttijd om een snellere dekking in geval van ziekte mogelijk te

reprezentent qu'un tiers des indépendants. L'intervenant invite la ministre à faire preuve d'ambition en apportant un soutien accru à ces femmes, notamment en favorisant une meilleure conciliation entre vie professionnelle et vie privée, en rappelant les avancées réalisées en matière de congé de maternité.

M. Ducarme évoque également la situation des indépendants à titre complémentaire, souvent mal considérés, même au sein des organisations professionnelles et insiste sur la nécessité de valoriser leurs cotisations ou, à défaut, d'assumer qu'il s'agit d'une taxe déguisée. Le député se réjouit de constater que l'exposé d'orientation politique du ministre des Pensions évoque explicitement la valorisation des cotisations versées par les indépendants complémentaires.

L'intervenant revient ensuite sur le bien-être mental des indépendants, soulignant la pression à laquelle ils sont exposés, notamment en cas d'échec professionnel. Le phénomène de burn-out est bien plus présent chez les indépendants qu'on ne le pense, notamment durant la crise sanitaire. L'intervenant invite la ministre à renforcer les dispositifs existants pour mieux protéger ces travailleurs, particulièrement vulnérables.

M. Ducarme salue également le développement du statut d'étudiant-entrepreneur, qui concerne désormais près de 9000 jeunes. Il est important de simplifier les démarches administratives pour ces étudiants afin de favoriser leur réussite et leur participation à la vie économique. L'intervenant s'interroge aussi sur la possibilité de débiter l'activité d'indépendant avant l'âge de 18 ans, comme le demandent certains.

Enfin, le membre conclut en saluant les efforts de simplification administrative envisagés, en particulier la numérisation des interactions avec l'INASTI et la mensualisation des cotisations sociales. M. Ducarme se dit pleinement engagé, aux côtés de sa collègue Florence Reuter, pour travailler avec la ministre tout au long de la législature, afin d'améliorer encore la condition des indépendants en Belgique.

Mme Marie Meunier (PS) rappelle que pour son parti, un travailleur est un travailleur, quel que soit son statut. C'est pourquoi, lors des législatures précédentes, son groupe a systématiquement soutenu l'amélioration de la couverture sociale des indépendants. Parmi les avancées notables, la pension minimale fixée à 1.600 euros pour tous les travailleurs, la création du droit passerelle en période de crise (COVID-19, crise énergétique), ainsi que la réduction du délai de carence pour permettre une couverture plus rapide en cas de maladie, sont

maken. De spreekster stelt dat die hervormingen werden doorgevoerd in een geest van opwaartse gelijkschakeling van de statuten, en dat de PS-fractie van plan is op die weg voort te gaan en alle werkenden te verdedigen zonder ze tegen elkaar op te zetten.

Wat de pensioenen betreft, is de spreekster bezorgd over de invoering van een malus voor de zelfstandigen die voor hun 67^e met pensioen gaan zonder 35 loopbaanjaren van 156 dagen met effectieve arbeidsprestaties te hebben gepresteerd. Die maatregel zal vooral nadelig zijn voor vrouwen, die om gezinsredenen vaker hun loopbaan onderbreken of beperken. Is de minister zich bewust van die genderspecifieke weerslag? Het lid benadrukt ook dat in het gevoerde beleid stelselmatig rekening moet worden gehouden met de genderdimensie.

Mevrouw Meunier waarschuwt voor de gevolgen van de vervanging van het overlevingspensioen door een in de tijd beperkte overbruggingsuitkering voor weduwnaars en weduwen ouder dan 50, van wie 92 % vrouw is. De spreekster vraagt naar nauwkeurige cijfers over het aantal mensen dat aangesloten is bij het zelfstandigenstelsel en getroffen wordt door deze hervorming en vraagt de minister nogmaals naar de maatregelen die gepland zijn om de negatieve gevolgen voor die vrouwen te temperen.

Wat de preventie van arbeidsongeschiktheid betreft, wijst het lid op een tegenstrijdigheid: de intentie om meer in te zetten op preventie staat haaks op de afschaffing van de wekelijkse rustdag voor handelaars, een hervorming die door meerdere zelfstandigenorganisaties (UCM, UNIZO) aan de kaak wordt gesteld. Volgens het lid bestaat het risico dat deze maatregel kleine zelfstandigen zal dwingen zich te spiegelen aan de grote ketens, met als gevolg dat het evenwicht tussen werk en privé in gevaar komt en het risico op overbelasting toeneemt, zonder dat de rentabiliteit verbetert. Hoe rechtvaardigt de minister die inconsistentie tussen de preventiedoelstellingen en de genomen maatregelen?

Mevrouw Meunier is verheugd over het idee van een inkomensgerelateerde ziekte-uitkering, wat logischerwijs een herwaardering van de bedragen zou inhouden. Momenteel zijn die 79,51 euro per dag voor een zelfstandige met gezinslast en 63 euro voor een alleenstaande.

De spreekster gaat vervolgens in op de proportionaliteit in de sociale uitkeringen, binnen het kader van de pensioenhervorming en de ziekte-uitkering. Er wordt gewezen op een structurele inconsistentie, want als de uitkeringen evenrediger worden, zou dat voor de sociale bijdragen ook zo moeten zijn. Het lid merkt op dat het systeem vooral nog degressief en begrensd is: voor hoge

pointées. L'intervenante affirme que ces réformes ont été menées dans un esprit de nivellement par le haut des statuts, et le groupe PS entend poursuivre dans cette voie, en défendant tous les travailleurs, sans les opposer les uns aux autres.

En matière de pensions, l'intervenante s'inquiète de l'instauration d'un malus pour les indépendants prenant leur retraite avant 67 ans sans avoir accompli 35 années de carrière avec au moins 156 jours de prestations effectives. Cette mesure pénalisera particulièrement les femmes, qui sont plus nombreuses à interrompre ou réduire leur carrière pour des raisons familiales. La ministre est-elle consciente de cet impact genré? La députée insiste également sur la prise en compte systématique de la dimension de genre dans toutes les politiques menées.

Mme Meunier alerte sur les conséquences du remplacement de la pension de survie par une allocation de transition limitée dans le temps pour les veufs et veuves de plus de 50 ans, dont 92 % sont des femmes. L'intervenante sollicite des chiffres précis concernant le nombre de personnes affiliées au régime des indépendants concernées par cette réforme et interroge à nouveau la ministre sur les mesures envisagées pour atténuer les effets négatifs sur ces femmes.

Concernant la prévention de l'incapacité de travail, la membre met en évidence une contradiction: l'intention affichée de renforcer la prévention s'oppose à la suppression de l'obligation de repos hebdomadaire pour les commerçants, une réforme dénoncée par plusieurs organisations d'indépendants (UCM, UNIZO). Selon la députée, cette mesure risque de pousser les petits indépendants à s'aligner sur les grandes enseignes avec pour conséquences une menace sur l'équilibre entre vie privée et vie professionnelle et une augmentation des risques de surmenage, sans pour autant améliorer la rentabilité. Comment la ministre justifie-t-elle cette incohérence entre les objectifs de prévention et les mesures prises?

Mme Meunier salue l'idée d'envisager une indemnité de maladie proportionnelle aux revenus, ce qui impliquerait logiquement une revalorisation des montants, actuellement fixés à 79,51 euros par jour pour un indépendant avec charge de famille et 63 euros pour un isolé.

L'intervenante aborde ensuite la question de la proportionnalité dans les prestations sociales, en lien avec la réforme des pensions et l'indemnité de maladie. Une incohérence structurelle est soulignée puisque si les prestations deviennent plus proportionnelles, les cotisations sociales devraient l'être également. L'élue fait remarquer que le système est actuellement dégressif et

inkomens geldt een lager tarief en voor de inkomens boven het plafond moeten geen bijdragen meer worden betaald. Brengt zulks de solidariteit binnen het stelsel niet in gevaar en zullen de lage of middeninkomens daar op termijn niet de dupe van zijn?

Het lid is tevreden met de vrijstelling van sociale bijdragen gedurende twee kwartalen voor wie pas moeder is geworden, maar wijst toch op het opmerkelijke verschil op het vlak van moederschapsrust: 12 weken voor zelfstandigen (waarvan 3 verplicht), tegenover 15 weken voor werknemers. De spreker vraagt of die termijn zal worden gelijkgetrokken voor alle vrouwen en wat er zal gebeuren met de 105 gratis dienstcheques die momenteel worden toegekend.

Mevrouw Meunier betreurt dat in de beleidsverklaring niet uitdrukkelijk wordt verwezen naar het voornemen om zelfstandigen in bijberoep in staat te stellen sociale rechten op te bouwen. Welke concrete intenties heeft de minister om dat statuut te herwaarderen?

Inzake de strijd tegen schijnzelfstandigheid vraagt het lid details over de strategieën die de regering van plan is te implementeren.

Het lid sluit af met een opmerking over het begrotingsonderdeel, waarbij ze erop wijst dat de genoemde belastinghervorming voorziet in 1,7 miljard euro, waarvan 200 miljoen euro bestemd is voor kmo's en zelfstandigen. Ze wil weten hoe die middelen zullen worden bestemd, voor welke doelen en volgens welk tijdpad.

Samenvattend stelt het lid dat haar fractie de versterking van het sociaal statuut van de zelfstandigen steunt, maar op meerdere punten bedenkingen uit:

- het gebrek aan uitdrukkelijke aandacht voor de genderdimensie, met name in de pensioenen;
- de risico's op een onevenwicht tussen hoge en lage inkomens;
- maatregelen die een burn-out kunnen verergeren;
- de vaagheid van de beleidsverklaring, waarin concrete doelstellingen, een tijdpad of een begrotingsraamwerk ontbreken, tegen artikel 121bis van het Reglement van de Kamer in.

De heer Robin Tonniau (PVDA-PTB) wijst erop dat de realiteit van zelfstandigen vaak gekenmerkt wordt door de overdracht van knowhow en activiteiten van generatie op generatie, en ziet daarvan de waarde voor de samenleving in.

plafonné: les hauts revenus bénéficient d'un taux plus bas et les revenus au-delà du plafond ne sont plus soumis à cotisation. Cela ne met-il pas en péril la solidarité interne au régime et, dans l'affirmative, les revenus faibles ou moyens ne seront-ils pas pénalisés à terme?

La députée salue l'exonération de cotisations sociales pour les jeunes mères sur deux trimestres et pointe néanmoins la différence notable entre les congés de maternité: 12 semaines pour les indépendantes (dont 3 obligatoires) contre 15 semaines pour les salariées. L'intervenante demande si cette durée sera alignée pour toutes les femmes et ce qu'il adviendra des 105 titres-services gratuits actuellement octroyés.

Mme Meunier déplore l'absence dans la note de toute mention explicite de la volonté de permettre de constituer des droits sociaux aux indépendants à titre complémentaire. Quelles sont les intentions concrètes de la ministre concernant la revalorisation de ce statut?

Abordant la lutte contre les faux statuts, la parlementaire demande des précisions sur les stratégies que le gouvernement compte mettre en œuvre.

La membre conclut sur le volet budgétaire, rappelant que la réforme fiscale évoquée prévoit 1,7 milliard d'euros, dont 200 millions destinés aux PME et indépendants, et souhaite savoir comment ces fonds seront affectés, à quels objectifs ils seront consacrés et selon quel calendrier.

En résumé, la membre indique que son groupe soutient le renforcement du statut social des indépendants, mais émet des réserves sur plusieurs points:

- l'absence de prise en compte explicite de la dimension de genre, notamment dans les pensions;
- les risques de déséquilibre entre hauts et bas revenus;
- les mesures susceptibles d'aggraver l'épuisement professionnel;
- le caractère flou de la note, qui manque d'objectifs concrets, de calendrier et de cadre budgétaire, contrairement aux exigences de l'article 121bis du règlement de la Chambre.

M. Robin Tonniau (PVDA-PTB) fait remarquer que les réalités des indépendants sont souvent marquées par la transmission intergénérationnelle de savoir-faire et d'activités dont il reconnaît la valeur dans la société.

Het lid geeft aan dat zijn fractie de aangekondigde hervormingen niet zal steunen en staat eerst stil bij de hervorming van de pensioenmalus, die een aanval is op niet alleen de arbeidersklasse maar ook de kleine zelfstandige. Voor mensen met fysieke, veeleisende banen (tuinders, bakkers enzovoort) is het praktisch onmogelijk om tot 67 jaar te werken. Die werknemers, die de minister zelf omschreef als “de ruggengraat van de Belgische economie”, zouden dubbel benadeeld worden: fysiek als het hen niet meer lukt om te werken, maar ook financieel als ze te vroeg stoppen met werken. De spreker stelt de minister vragen over de onrechtvaardigheid van een dergelijke maatregel.

Vervolgens gaat hij in op de volgens hem essentiële preventie van arbeidsongeschiktheid. Wat zijn de concrete maatregelen die zullen worden genomen, met name voor jobs met een hoog fysiek risico, zoals het snoeien van bomen op hoogte? Over een loopbaan van veertig jaar is een ongeval bijna onvermijdelijk. De heer Tonniau vraagt de minister naar de geplande hervormingen om de toegang tot vergoedingen in geval van arbeidsongeschiktheid te vergemakkelijken. Hij wijst erop dat veel zelfstandigen aan het einde van hun loopbaan om gezondheidsredenen noodgedwongen vroeger moeten stoppen met werken en daarvoor dan gestraft worden. Waar zijn de logica en de menselijkheid in dat systeem?

De heer Tonniau haalt de carenperiodes van zeven dagen aan, die verhindert dat zelfstandigen een vergoeding krijgen voor kortdurende arbeidsongeschiktheid. Het lid wijst erop dat de Union des classes moyennes (UCM) er al lang op aandringt deze periode af te schaffen, zodat zelfstandigen vanaf de eerste dag een vergoeding kunnen ontvangen, en vraagt de minister of ze van plan is op dit verzoek in te gaan.

Wat het overbruggingsrecht betreft, betreurt het parlementslid dat slechts weinig zelfstandigen in faillissementssituaties daar daadwerkelijk gebruik van maken. Hij stelt voor om het systeem te vereenvoudigen zodat het gecombineerd kan worden met andere vervangingsinkomens en het toegankelijker wordt. Hij betreurt de onduidelijkheid over de uitbreiding van het overbruggingsrecht, met name in geval van werkloosheid of arbeidsongeschiktheid. De heer Tonniau wil weten of de minister van plan is om het automatisch uit te breiden naar de zelfstandigen die aan de voorwaarden voldoen, en of de vergoedingen gelijkwaardig zullen zijn aan die van de werknemers in dezelfde situaties.

De spreker benadrukt ook het belang van de invoering van volwaardig ouderschapsverlof voor zelfstandigen, met een correcte vergoeding.

Le membre indique que son groupe politique ne soutiendra pas les réformes annoncées et s'attarde d'abord sur celle du malus pension, qualifiée d'attaque non seulement contre la classe ouvrière, mais également contre les petits indépendants. Il est pratiquement impossible de travailler jusqu'à 67 ans, pour ceux qui exercent des métiers physiques et exigeants (horticulteurs, boulangers ...). Ces travailleurs, que la ministre elle-même a décrits comme “une colonne vertébrale de l'économie belge”, seraient doublement sanctionnés: physiquement si incapables de continuer mais aussi financièrement pénalisés s'ils arrêtent trop tôt. L'intervenant interroge la ministre sur la nature injuste d'une telle mesure.

L'intervenant évoque ensuite la prévention de l'invalidité professionnelle, la jugeant en effet essentielle. Quelle est la teneur des mesures concrètes qui seront prises, notamment pour les métiers à haut risque physique, comme l'élagage d'arbres en hauteur? Un accident sur une carrière de quarante ans est quasiment inévitable. M. Tonniau interroge la ministre sur les réformes envisagées pour faciliter l'accès aux indemnités en cas d'incapacité de travail. Le député rappelle que beaucoup d'indépendants en fin de carrière seront contraints d'arrêter plus tôt pour raisons de santé, mais seront sanctionnés s'ils le font. Quelles sont la cohérence et l'humanité d'un tel système?

M. Tonniau évoque la carence de sept jours qui prive les indépendants d'indemnités pour des incapacités de courte durée. Le membre rappelle que l'UCM (Union des classes moyennes) réclame depuis longtemps la suppression de ce délai, afin que les indépendants puissent percevoir une indemnité dès le premier jour et demande à la ministre si elle compte accéder à cette demande.

En ce qui concerne le droit passerelle, le parlementaire regrette que très peu d'indépendants en situation de faillite y aient effectivement recours. Le député suggère de simplifier le système pour permettre sa combinaison avec d'autres revenus de remplacement, rendant ainsi le dispositif plus accessible. L'intervenant déplore le manque de clarté sur l'élargissement de ce droit passerelle, notamment en cas de chômage ou d'incapacité. M. Tonniau souhaite savoir si la ministre prévoit de permettre son extension automatique aux indépendants remplissant les conditions, et s'il y aura une équivalence avec les indemnités perçues par les salariés dans ces situations.

L'intervenant insiste également sur l'importance de créer de véritables congés parentaux pour les indépendants, assortis d'une indemnisation correcte.

De heer Tonniau vreest dat de beslissingen van de regering, met name de versoepeling van de openingstijden, de problemen voor zelfstandigen zullen verergeren. Hij wijst erop dat kleine handelaars nu al laat open zijn om hun klanten tegemoet te komen, terwijl uit studies van UNIZO blijkt dat de extra voordelen van langere openingstijden minimaal, of zelfs onbestaande zijn. De spreker is van mening dat die maatregelen een voordeel zouden kunnen zijn voor de grote marktspelers, maar dat ze de lasten, de concurrentiedruk en de risico's op een burn-out voor de kleine zelfstandigen alleen maar zouden verhogen. De spreker stelt dat een gezin niet méér brood zal kopen omdat een winkel een uur langer openblijft, en dat het handhaven van een beperking van de openingstijden en de verplichte sluitingsdag essentieel is om de kleine zelfstandige te beschermen.

Het lid wijst tot slot op het gebrek aan samenhang in de aangekondigde maatregelen, die te vaag blijven, en roept de minister dan ook op tot krachtige en concrete beslissingen om het sociaal statuut van zelfstandigen te verbeteren.

Mevrouw Isabelle Hansez (Les Engagés) dringt aan op de noodzaak om een stap verder te gaan in het streven naar een rechtvaardig en efficiënt beleid voor de zelfstandigen. Vanaf het begin wordt het economische belang van die werkenden benadrukt: in het vierde kwartaal van 2023 waren bijna 1,3 miljoen zelfstandigen en meewerkende zelfstandigen aangesloten bij een sociaal verzekeringsfonds. Het aantal zelfstandigen is de afgelopen tien jaar gestaag toegenomen, een trend die ook wordt bevestigd door het jaarlijkse groeipercentage van 1,7 % in 2023.

Voor het lid vormen de zelfstandigen en de kmo's het hart van de economie en verdienen ze stevige steun. Ook al is er erkentelijkheid voor de vooruitgang van de afgelopen jaren op het gebied van het sociaal statuut, met name wat de pensioenen betreft, toch wijst de spreker erop dat de recente barometers aantonen dat die beroepsgroep zich erg in de steek gelaten voelt. Nauwelijks 10 % van hen heeft het gevoel dat er in de politieke debatten voldoende rekening wordt gehouden met hun verzuchtingen, en velen van hen klagen over het gebrek aan erkenning van hun concrete realiteit en over de vaak te vage beloften. Het lid is van mening dat de regering het vertrouwen zal moeten herstellen, vooral omdat de beleidsverklaring ambitieus is opgevat.

Wat de pensioenen betreft, stelt het lid zich vragen over het bijdragestelsel na de wettelijke pensioenleeftijd. Ze wil graag meer weten over de geplande regelingen om te begrijpen hoe die maatregel zelfstandigen echt

M. Tonniau craint que les décisions prises par le gouvernement, notamment l'assouplissement des heures d'ouverture, n'aggravent les difficultés que rencontrent les indépendants. L'élu fait valoir que les petits commerçants sont déjà ouverts tard pour accommoder les horaires de leurs clients alors que, selon les études de l'UNIZO (Unie van Zelfstandige Ondernemers), les bénéfices supplémentaires de ces ouvertures prolongées sont minimales, voire inexistantes. L'intervenant considère que ces mesures pourraient représenter un avantage pour les grands acteurs du marché alors qu'elles ne feraient qu'augmenter les charges, la pression concurrentielle et les risques de burn-out pour les petits indépendants. L'intervenant estime qu'une famille n'achètera pas plus de pain parce qu'un magasin ouvre une heure plus tard et considère que le maintien d'une limitation des heures d'ouverture et du jour de fermeture obligatoire est essentiel pour protéger les petits indépendants.

Le membre conclut en soulignant le manque de consistance des mesures annoncées qui restent trop vagues et appelle donc la ministre à prendre des décisions fortes et concrètes pour améliorer le statut social des indépendants.

Mme Isabelle Hansez (Les Engagés) insiste sur la nécessité d'aller plus loin pour garantir une politique juste et efficace à destination des travailleurs indépendants. D'entrée de jeu, l'importance économique de ces derniers est rappelée: au quatrième trimestre 2023, près de 1,3 million de travailleurs indépendants et aidants étaient affiliés à une caisse d'assurance sociale. Le nombre d'indépendants suit une croissance continue depuis dix ans, une tendance encore confirmée par l'évolution annuelle de 1,7 % en 2023.

Pour la membre, les indépendants et les PME constituent le cœur de l'économie, et méritent un appui solide. Même si les progrès réalisés ces dernières années en matière de statut social sont reconnus, notamment en ce qui concerne les pensions, l'intervenante rappelle que les baromètres récents démontrent un important sentiment d'abandon chez ces professionnels. À peine 10 % d'entre eux estiment que leurs préoccupations sont correctement prises en compte dans les débats politiques et ils sont nombreux à dénoncer un manque de reconnaissance de leurs réalités concrètes et des promesses souvent trop vagues. La membre estime que le gouvernement devra restaurer la confiance, d'autant plus que la note d'orientation se veut ambitieuse.

Sur le volet des pensions, la députée s'interroge sur le régime de cotisation après l'âge légal et souhaite en savoir davantage sur les modalités prévues, afin de comprendre comment cette mesure pourrait véritablement

zou kunnen aanmoedigen om hun activiteit voort te zetten. Het lid stelt ook voor dat de regering een begrotingssimulatie uitvoert van de pensioenregeling voor zelfstandigen tot 2040 of 2050.

Mevrouw Hansez wil van de minister ook graag meer duidelijkheid over hoe de door het overbruggingsrecht gedekte periodes in aanmerking zullen worden genomen bij de pensioenberekening. Ze vraagt of dit negatieve gevolgen zal hebben voor de ontvangen bedragen en of er garanties zijn om de effecten ervan te beperken.

Mevrouw Hansez verwijst ook naar de intentie om de eerste pensioenpijler *bis* en de tweede pensioenpijler te vereenvoudigen, alsook naar de aankondiging van een hervorming van de 80 %-regel. De spreekster vraagt meer details over de beoogde aanpassingen en een duidelijk tijdschema voor de uitvoering ervan op korte termijn.

De spreekster vraagt de minister ook hoe de regels voor de toegang tot een zekerder aanvullend pensioen flexibeler kunnen worden gemaakt, en vooral welke financiële gevolgen het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen (VAPZ) zal hebben.

Het lid maakt zich vooral zorgen om de arbeidsongeschikte zelfstandigen. Zijn er precieze cijfers en een vergelijking met de andere statuten beschikbaar? Aangezien het lid zelf gespreksgroepen hierover heeft geleid, heeft ze vastgesteld dat veel zelfstandigen, bij gebrek aan een geschikte oplossing, blijven werken ondanks gezondheidsproblemen.

Mevrouw Hansez zou ook graag beschikken over gegevens over de toegang van zelfstandigen tot ouderschapsverlof of zorgverlof en willen weten of er evaluaties gepland zijn om die regelingen beter af te stemmen op hun realiteit.

Het lid verwelkomt het idee van een regeling van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid, die een zelfstandige de mogelijkheid zou bieden gedeeltelijk actief te blijven terwijl hij rust houdt, bijvoorbeeld na een burn-out. Ze vraagt meer informatie over de criteria en de voorwaarden van die regeling.

De spreekster wil het ook hebben over de aankondiging van maatregelen om de sociale bijdragen te verlagen in geval van arbeidsongeschiktheid en ze vraagt of daartoe al concrete werkwijzen zijn overwogen en wat de potentiële budgettaire weerslag van die maatregelen zou zijn.

Het lid zou graag weten welke acties de sociale verzekeringsfondsen thans ondernemen op het gebied van mentaal welzijn en of er gegevens beschikbaar zijn om de doeltreffendheid ervan te beoordelen.

inciter les indépendants à poursuivre leur activité. La membre propose également que le gouvernement réalise une simulation budgétaire du régime de pension des indépendants à l'horizon 2040 ou 2050.

Mme Hansez souhaite par ailleurs obtenir des précisions de la ministre sur la prise en compte des périodes couvertes par le droit passerelle dans le calcul de la pension et se demande si cette intégration aura un impact négatif sur les montants perçus et si des garanties sont prévues pour en limiter les effets.

Mme Hansez revient aussi sur la volonté affichée de simplifier le premier pilier *bis* et le deuxième pilier de pension ainsi que sur l'annonce d'une réforme de la règle des 80 %. L'intervenante demande des détails sur les ajustements envisagés, ainsi qu'un calendrier clair pour leur mise en œuvre à court terme.

L'intervenante interroge également la ministre sur les moyens d'assouplir les règles d'accès à une pension complémentaire plus sécurisante, et notamment sur l'impact financier de la Pension complémentaire libre pour indépendants (PCLI).

La parlementaire exprime une inquiétude particulière pour les indépendants en incapacité de travail. Existe-t-il des chiffres précis, ainsi qu'une comparaison avec les autres statuts? Ayant animé elle-même des groupes de discussion sur le sujet, la membre observe que beaucoup d'indépendants continuent à travailler malgré des problèmes de santé, faute de solution adaptée.

Mme Hansez souhaite également disposer de données concernant l'accès des indépendants aux congés parentaux ou de soins et aimerait savoir si des évaluations sont prévues afin de mieux adapter ces dispositifs à leur réalité.

La députée salue l'idée d'un système d'incapacité partielle qui permettrait à un travailleur de garder un pied dans son activité tout en se reposant, par exemple après un burn-out, et sollicite davantage d'informations sur les critères et conditions de ce dispositif.

L'intervenante revient également sur l'annonce de mesures d'allègement de cotisations sociales en cas d'incapacité, et demande si des pistes concrètes sont déjà envisagées, ainsi que leur impact budgétaire potentiel.

La membre souhaite savoir quelles actions sont actuellement menées par les caisses d'assurance sociale dans le domaine du bien-être mental et si des données sont disponibles pour évaluer leur efficacité.

Het lid stelt vervolgens een reeks vragen over de specifieke groepen, in het bijzonder de vrouwelijke zelfstandigen. Hoewel het aandeel vrouwen in hoofdberoep stagneert, stijgt het aantal zelfstandige vrouwen in bijberoep of na de wettelijke pensioenleeftijd. Tussen 2022 en 2023 werd een zorgwekkende daling van hun inkomen gemeld, sterker dan bij mannen. Zijn er andere maatregelen denkbaar om die jonge moeders te helpen hun activiteit opnieuw op te starten?

Mevrouw Hansez bevestigt de mogelijkheid van misbruik van het statuut van zelfstandige in bijberoep (zwartwerk, te lage inkomensaangifte, oneerlijke concurrentie enzovoort), met name in bepaalde beroepen zoals dat van architect. Werden de sociale partners geraadpleegd en is er een tijdschema voor de hervorming? De spreker vraagt de minister wat de concrete gevolgen zijn voor deze werknemers als zij zich vanaf 2026 kunnen inschrijven voor het VAPZ?

Met betrekking tot het statuut van student-zelfstandige vraagt het lid of er plannen zijn om de studielast aan duidelijkere regels te onderwerpen om misbruik te voorkomen. Welke bedragen zijn van toepassing op de belastingdrempels? Het lid wil ook weten of er vereenvoudigingen zijn gepland om ervoor te zorgen dat de studenten en hun families de regeling beter begrijpen?

Tot slot vestigt mevrouw Hansez de aandacht op het ondernemerschap bij mensen met een handicap, een thema dat nog te weinig aan bod komt. Veel mensen met een handicap zouden een activiteit willen opstarten, maar er zijn nog tal van obstakels. Heeft de minister plannen voor een specifieke strategie op dat vlak?

Tot slot is het lid tevreden met de vooruitgang die in de beleidsverklaring wordt aangekondigd, al benadrukt ze dat er nog veel onduidelijkheid is over de uitvoering van de aangekondigde maatregelen. Mevrouw Hansez verwacht daarom nauwkeurige en ambitieuze antwoorden om een beleid te waarborgen dat echt op maat is van de behoeften van de zelfstandigen.

Mevrouw Anja Vanrobaeys (Vooruit) stelt vooreerst dat ze een solide sociale bescherming voor zelfstandigen zeer belangrijk vindt. Volgens haar verdient iedereen die werkt een waardige bescherming, ongeacht het statuut. Overigens zijn de profielen van zelfstandigen de voorbije jaren aanzienlijk geëvolueerd: freelancers, zelfstandigen in bijberoep, de vormen van zelfstandig ondernemerschap zijn talrijk en hun verwachtingen inzake sociale zekerheid zijn vandaag hoger dan in het verleden.

La membre enchaîne avec une série de questions relatives à des groupes spécifiques, en particulier les femmes indépendantes. Si la part des femmes actives à titre principal stagne, celle des femmes indépendantes à titre complémentaire ou après l'âge légal de la retraite progresse. Une chute préoccupante de leurs revenus entre 2022 et 2023, davantage marquée que celle des hommes, est signalée. D'autres mesures peuvent-elles être envisagées pour aider ces jeunes mères à relancer leur activité?

Mme Hansez confirme la possibilité d'abus au niveau du statut d'indépendant à titre complémentaire (travail dissimulé, sous-déclaration de revenus, concurrence déloyale ...), notamment dans certaines professions comme l'architecture. Les partenaires sociaux ont-ils été consultés et un calendrier de réforme est-il prévu? L'intervenante questionne la ministre à propos des retombées concrètes de la possibilité de souscrire à la PCLI dès 2026 pour ces travailleurs.

Sur le statut d'étudiant indépendant, la députée demande s'il est prévu d'encadrer davantage la charge de cours, afin d'éviter les abus. Quels sont les montants applicables aux seuils fiscaux? La membre souhaite également savoir si des simplifications sont prévues pour garantir la compréhension du système par les étudiants et leurs familles.

Enfin, Mme Hansez attire l'attention sur la question de l'entrepreneuriat parmi les personnes en situation de handicap, encore trop marginalisée. De nombreuses personnes porteuses de handicap souhaiteraient se lancer mais les obstacles restent nombreux. La ministre envisage-t-elle une stratégie spécifique à ce sujet?

En conclusion, la députée salue les avancées contenues dans la note, tout en soulignant que de nombreuses zones d'ombre subsistent quant à la mise en œuvre des mesures annoncées. Mme Hansez attend donc des réponses précises et ambitieuses pour garantir une politique réellement adaptée aux besoins des indépendants.

Mme Anja Vanrobaeys (Vooruit) affirme d'emblée son attachement à une protection sociale solide pour les indépendants. À ses yeux, toute personne qui travaille mérite d'être protégée dignement, quel que soit son statut. D'ailleurs, les profils d'indépendants ont considérablement évolué ces dernières années: freelances, indépendants à titre complémentaire, les formes sont multiples et leurs attentes en matière de sécurité sociale sont désormais plus fortes que par le passé.

De spreekster herinnert eraan dat de vorige regering historische vooruitgang heeft geboekt, onder meer inzake pensioenen met de afschaffing van de correctiecoëfficiënt, maar ook via het gewaarborgd inkomen in geval van ziekte, de verbeteringen in het zwangerschapsverlof en de invoering van het statuut van mantelzorger. De huidige regering heeft de plicht om op dat elan verder te gaan.

Wat de zelfstandigen in bijberoep betreft, benadrukt het lid dat zij geen gelijkwaardige sociale bescherming genieten, hoewel ook zij bijdragen betalen. Er moet een evenwichtiger systeem worden opgebouwd op basis waarvan zij de rechten kunnen genieten die bij hun bijdragen horen.

Mevrouw Vanrobaeys haalt vervolgens de periode van de pandemie aan, waarin het overbruggingsrecht onmisbaar is gebleken. Volgens haar is het cruciaal dat de perioden die onder dat recht vallen, in aanmerking worden genomen bij de berekening van de pensioenrechten.

Met betrekking tot de solidariteit binnen het stelsel van zelfstandigen haalt het lid een rapport van het RSVZ aan, dat benadrukt dat de gelijkgestelde periodes moeten worden herzien. Het idee om de stelsels te harmoniseren (zelfstandigen, werknemers, ambtenaren) om iedereen een gelijkwaardige sociale bescherming te bieden, wordt toegejuicht. Het lid vraagt de minister of het RSVZ effectief de opdracht zal krijgen om dat solidariteitsaspect te versterken, onder meer om kwetsbare zelfstandigen te ondersteunen die er ondanks hun harde werk niet noodzakelijk in slagen een toereikend inkomen te verdienen.

De spreekster vestigt de aandacht op de strijd tegen schijnzelfstandigen, een prioritaire kwestie, en haalt het voorbeeld aan van buitenlandse werknemers die in België actief zijn zonder bijdragen of belastingen te betalen, wat neerkomt op oneerlijke concurrentie. Een aantal opvallende recente voorbeelden worden aangehaald: de Borealiswerf in Antwerpen, de activiteiten in de Leopoldkazerne en de misstanden in de vleessector. Volgens de spreekster maken dergelijke praktijken misbruik van kwetsbare werknemers, ondermijnen ze de eerlijke concurrentie en schaden ze het imago van het bedrijfsleven. Welke concrete maatregelen zullen worden getroffen, en binnen welke termijn?

Mevrouw Vanrobaeys noemt drie sectoren die op dat vlak kwetsbaar zijn:

— Pakjesbezorgers, met als specifiek voorbeeld PostNL, dat aan slechts 20 bezorgers een arbeidscontract heeft aangeboden, waardoor 1500 anderen het moeten redden in een precair statuut van onderaannemer. Hoe denkt de minister die situatie te evalueren, de regels

L'intervenante rappelle que le gouvernement précédent a engrangé des avancées historiques, notamment en matière de pensions avec la suppression du coefficient de correction, mais aussi le revenu garanti en cas de maladie, l'amélioration du congé de maternité ou encore l'introduction du statut d'aidant proche. Le gouvernement actuel a le devoir de poursuivre cet élan.

Concernant les indépendants à titre complémentaire, la membre insiste sur le fait qu'ils contribuent, via leurs cotisations, sans pour autant bénéficier d'une protection sociale équivalente. Il faut construire un régime plus équilibré, qui leur permette de jouir des droits liés à leurs contributions.

Mme Vanrobaeys évoque ensuite la période de la pandémie durant laquelle le droit passerelle s'est avéré indispensable. À ses yeux, il est essentiel que les périodes couvertes par ce droit soient prises en compte dans le calcul des droits à la pension.

À propos de la solidarité au sein du régime des indépendants, la députée cite un rapport de l'INASTI soulignant la nécessité de revoir les périodes assimilées. L'idée d'une harmonisation entre les régimes (indépendants, salariés, fonctionnaires) pour garantir une protection sociale équitable à tous est saluée. La membre demande à la ministre si l'INASTI sera bien chargé de renforcer cet aspect solidaire, notamment pour soutenir les indépendants précaires, ceux qui travaillent dur sans nécessairement réussir à dégager un revenu suffisant.

L'intervenante attire l'attention sur la lutte contre les faux indépendants, un sujet prioritaire, et évoque le cas de travailleurs venus de l'étranger, qui opèrent en Belgique sans y cotiser ni payer d'impôts, constituant ainsi une concurrence déloyale. Plusieurs exemples récents et frappants sont cités: le chantier Borealis à Anvers, les activités à la caserne Léopold ou encore les abus dans le secteur de la viande. Ces pratiques, selon elle, exploitent des travailleurs fragilisés, détériorent la concurrence loyale et nuisent à l'image du monde entrepreneurial. Quelles mesures concrètes seront prises et dans quel délai?

Mme Vanrobaeys évoque trois secteurs sensibles dans ce domaine:

— les livreurs de colis, avec l'exemple précis de PostNL qui a offert des contrats de travail à seulement 20 livreurs, laissant 1500 autres sous statut de sous-traitants précaires. Comment la ministre compte évaluer cette situation, simplifier les règles et surtout garantir une

te vereenvoudigen en bovenal een eerlijke beloning te garanderen voor die bezorgers, die tijdens bestelpieken worden uitgebuit?;

— Platformwerkers, met name fietskoeriers, van wie sommige door de rechtbank als niet-zelfstandige werden aangemerkt. De precare omstandigheden van die mensen werden al aan de kaak gesteld in een aantal rapporten, onder meer van FairWork. Is de minister van plan die werkenden mee te nemen in haar evaluatie van de pakjessector en specifieke maatregelen voor te stellen, onder meer wanneer het gaat om de bijzonder kwetsbare groep van mensen zonder papieren?;

— De architectuursector, waar jonge afgestudeerden vaak gedwongen worden om als schijnzelfstandige aan de slag te gaan, met lage lonen ondanks lange en veeleisende studies. Dat fenomeen treft in het bijzonder vrouwen, die de sector vaak verlaten vanwege de moeilijkheden om werk en gezin te combineren. Het lid maakt ook gewag van een malaise binnen de Orde van Architecten. Na het verwachte rapport daarover zal een wetsvoorstel worden ingediend. Is de minister bereid om op dat punt samen te werken teneinde die beroepsgroep een waardig inkomen en sociaal statuut te garanderen?;

Verder verwelkomt de spreekster de prioriteit die verleend wordt aan het mentale welzijn van zelfstandigen, waarbij ze benadrukt dat velen van hen in hun eentje werken en hun moeilijkheden niet durven te delen. Het lid moedigt de minister aan om het bewustzijn te vergroten en effectieve structuren op te zetten die ervoor zorgen dat de informatie hen vlot bereikt.

Mevrouw Vanrobaeys komt vervolgens terug op een zeer concreet punt: de terugbetalingen van het overbruggingsrecht in verband met de covidcrisis. Naar aanleiding van een arrest van het Grondwettelijk Hof moeten 38.000 zelfstandigen de steun terugbetalen waarvan ze dachten dat ze die verworven hadden, en 3500 bedrijven hebben al een vrijstelling aangevraagd bij het RSVZ. Zijn die procedures nog steeds geldig? Zal er duidelijk worden gecommuniceerd met de betrokkenen?

Het lid sluit haar betoog af met een verwijzing naar het geval van de franchisenemers van Delhaize. Ze stelt de strategie aan de kaak waarbij een multinational zijn sociale verantwoordelijkheden doorschuift naar kleine zelfstandigen, die de opgelegde druk misschien niet aankunnen. De spreekster is verheugd over het koninklijk besluit dat vorig jaar op initiatief van minister Clarinval werd uitgevaardigd en waardoor franchise-nemers hun contracten kunnen herzien, maar betreurt

rémunération équitable pour ces livreurs surexploités lors des pics de commandes?;

— les travailleurs de plateformes, notamment les cyclistes livreurs, dont certains ont été reconnus non-indépendants par les tribunaux. Des rapports, notamment de FairWork, ont déjà dénoncé leurs conditions précaires. La ministre envisage-t-elle d'inclure ces travailleurs dans son évaluation du secteur des colis et de proposer des mesures spécifiques, notamment pour les sans-papiers qui sont particulièrement vulnérables?;

— le secteur des architectes, où de jeunes diplômés sont fréquemment contraints à travailler sous un faux statut d'indépendant, avec des rémunérations faibles malgré des études longues et exigeantes. Le phénomène touche particulièrement les femmes, nombreuses à quitter le secteur face aux difficultés de concilier carrière et vie familiale. La députée mentionne également un malaise au sein de l'ordre des architectes, pour lequel un rapport est attendu avant le dépôt d'une proposition de loi. La ministre a-t-elle la volonté de travailler conjointement sur ce dossier afin de garantir un revenu et un statut social dignes pour ces professionnels?;

L'intervenante se réjouit ensuite de la priorité donnée au bien-être mental des indépendants et insiste sur le fait que nombre d'entre eux travaillent seuls et n'osent pas partager leurs difficultés. La membre encourage la ministre à renforcer la sensibilisation et à mettre en place des structures efficaces pour que l'information leur parvienne facilement.

Mme Vanrobaeys revient ensuite sur un point très concret: les remboursements du droit passerelle lié à la crise sanitaire du COVID-19. Suite à un arrêt de la Cour constitutionnelle, 38.000 indépendants doivent rembourser une aide qu'ils pensaient acquise et 3500 entreprises ont déjà demandé une dispense auprès de l'INASTI. Est-ce que ces procédures sont toujours valables? Une communication claire avec les personnes concernées sera-t-elle assurée?

La députée conclut son intervention en évoquant le cas des franchisés chez Delhaize et dénonçant une stratégie dans laquelle une multinationale transfère ses responsabilités sociales à de petits indépendants qui risquent de ne pas pouvoir faire face à la pression imposée. Si l'intervenante salue l'arrêté royal adopté l'année précédente à l'initiative du ministre Clarinval, qui permet aux franchisés de revoir leur contrat, l'intervenante déplore le manque de notoriété de cette mesure.

dat de maatregel zo weinig bekend is. Zijn er franchisenemers die daarvan gebruik hebben gemaakt? Zijn er bijkomende maatregelen gepland?

Mevrouw Nahima Lanjri (cd&v) kaart als eerste punt de pensioenen aan. Ze benadrukt dat er dringend structurele en grondige hervormingen nodig zijn om de financiële houdbaarheid en duurzaamheid van het pensioenstelsel te waarborgen. Zonder een dergelijke inspanning kan de intergenerationale solidariteit worden uitgehold, waardoor de rechten van toekomstige generaties in gevaar komen.

Het lid stelt vast dat de door de minister uiteengezette maatregelen in grote lijnen overeenkomen met de door de regering geplande hervormingen, met name op het gebied van de bonus-malus, het vervroegd pensioen en de harmonisering van de stelsels. Ze vraagt de minister welke de belangrijkste verschillen zijn op basis waarvan een gedifferentieerde behandeling voor die groep kan worden verantwoord.

Wat het deeltijds pensioen betreft, wijst ze erop dat het een maatregel uit het regeerakkoord betreft die bijzondere uitdagingen voor de zelfstandigen met zich brengt. In tegenstelling tot bij werknemers kunnen hun werkelijke werktijden niet zo gemakkelijk worden nagetrokken, wat de deur voor mogelijk misbruik openzet. Ze vraagt de minister hoe ze die moeilijkheid denkt te overwinnen en benadrukt dat het belangrijk is deskundigen en sociale partners bij die denkoefening te betrekken.

Mevrouw Lanjri roept ook op tot duidelijke, snelle communicatie over de overgangsmaatregelen, teneinde de huidige onzekerheid bij wie bijna met pensioen gaat weg te nemen. Door een gebrek aan informatie kiezen sommige mensen er "uit voorzorg" voor om vervroegd met pensioen te gaan, terwijl dat niet nodig is. We moeten de bevolking geruststellen door hun verworven rechten te waarborgen.

Vervolgens vestigt ze de aandacht op specifieke groepen, zoals meewerkende echtgenoten (over het algemeen vrouwen) en onthaalouders. Die zijn er tijdens de vorige legislatuur fel op vooruitgegaan maar worden nog steeds gestraft voor de perioden waarvoor geen bijdragen werden betaald. Ook zij moeten toegang hebben tot een vervroegd pensioen, ook al blijft de hoogte van het pensioen in verhouding staan tot het aantal jaren waarin er bijdragen werden betaald.

Ze benadrukt ook dat MyPension snel moet worden aangepast om de burger een duidelijk en actueel beeld van zijn rechten te geven. Ze verwijst in dat kader naar het plan voor een nieuwe pensioenmotor en vraagt of het om een verbetering van het bestaande systeem gaat dan wel om een volledig nieuw instrument. Hoe

Des franchisés s'en sont-ils emparés? Des mesures supplémentaires sont-elles prévues?

Mme Nahima Lanjri (cd&v) ouvre son propos par la question des retraites. L'intervenante insiste sur l'urgence d'une réforme structurelle et approfondie pour assurer la viabilité financière et la pérennité du système de pensions. Faute d'un tel effort, la solidarité intergénérationnelle pourrait s'éroder, mettant en péril les droits des générations à venir.

La membre constate que les mesures énoncées par la ministre s'inscrivent globalement dans la lignée des réformes prévues par le gouvernement, notamment en matière de bonus-malus, de retraite anticipée, ou d'harmonisation entre régimes. L'intervenante demande à la ministre la nature des différences majeures qui justifieraient un traitement différencié pour ce public.

Abordant la question de la retraite à temps partiel, la députée rappelle qu'il s'agit d'une mesure inscrite dans l'accord de gouvernement qui pose des défis particuliers pour les indépendants. Contrairement aux salariés, leur temps de travail ne peut pas être vérifié aussi facilement, ce qui ouvre la porte à d'éventuels abus. L'intervenante demande à la ministre comment elle compte surmonter cette difficulté et insiste sur l'importance d'associer experts et partenaires sociaux à cette réflexion.

Mme Lanjri plaide aussi pour une communication claire et rapide concernant les mesures transitoires, afin d'éviter l'incertitude actuelle parmi les personnes proches de la retraite. Par manque d'informations, certains optent pour une retraite anticipée "par précaution", alors que ce n'est pas nécessaire. Il faut rassurer la population en garantissant les droits acquis.

L'intervenante attire ensuite l'attention sur des groupes spécifiques, tels que les conjoints aidants (généralement des femmes) et les accueillants d'enfants, en rappelant qu'ils ont connu de grandes avancées lors de la législature précédente, mais qu'ils restent pénalisés par des périodes non cotisées. Eux aussi devraient accéder à la retraite anticipée, même si le montant de la pension demeure proportionnel aux années de cotisation.

La députée insiste également sur la nécessité d'adapter rapidement MyPension afin d'offrir aux citoyens une vue claire et actualisée de leurs droits. L'intervenante évoque à ce propos le projet de création d'un nouveau moteur de pension, et demande s'il s'agit d'une amélioration du système existant ou d'un outil totalement

zal die motor worden gesynchroniseerd met MyPension, met name voor mensen met een gemengde loopbaan (werknemers, zelfstandigen, ambtenaren)?

Wat het voorkomen van arbeidsongeschiktheid betreft, steunt zij de door de minister bepleite aanpak en wijst zij erop dat ook zelfstandigen een beroep moeten kunnen doen op specifieke, aan hun realiteit aangepaste maatregelen.

Vervolgens gaat mevrouw Lanjri in op de situatie van vrouwen en studentes die als zelfstandige werken en voor wie specifieke maatregelen bestaan, met name op het gebied van zwangerschapsverlof. Het lid wijst erop dat zijzelf al heeft gepleit voor een uitbreiding van dit verlof naar 15 weken, in navolging van dat voor werknemers, en zou graag zien dat die gelijkschakeling een van de prioriteiten van de regering wordt.

Wat starters betreft, merkt het lid op dat de beleidsverklaring geen specifieke maatregelen bevat, hoewel zij een kwetsbare categorie vormen.

Met betrekking tot de hervorming van het statuut van de zelfstandigen in bijberoep vraagt ze de minister naar het tijdpad en naar de concrete doelstellingen van die hervorming. Het is zeer belangrijk om dat statuut aantrekkelijk te houden voor wie zich voor eigen rekening wil vestigen en om tegelijkertijd misbruik van dat statuut tegen te gaan. Ze benadrukt dat het belangrijk is de administratieve lasten te beperken en wil weten welke overbodige regelgeving zal worden afgeschaft, en of dat ook geldt voor wetten en koninklijke besluiten en of een herziening van de administratieve organisatie wordt overwogen.

Ze komt ook terug op de wil om alle transacties en interacties tegen 2030 te digitaliseren, en vraagt of een fysieke toegang gegarandeerd zal blijven voor mensen die niet vertrouwd zijn met de digitale technologie. Zullen er noodplannen voorhanden zijn in het geval van een storing of cyberaanval? Waar worden de gegevens opgeslagen en welke maatregelen moeten de veiligheid ervan garanderen?

Mevrouw Lanjri is blij met de invoering van het familiekrediet en herinnert eraan dat haar fractie aan de wieg van dat initiatief stond. Dat krediet moet universeel en overdraagbaar zijn, ook voor nieuw samengestelde gezinnen, pleegouders, zelfstandigen, ambtenaren en werknemers. Welke specifieke bijdragen worden in het kader van die hervorming verwacht, in het bijzonder voor de zelfstandigen?

nouveau. Comment ce moteur sera-t-il synchronisé avec MyPension, en particulier pour les personnes ayant des carrières mixtes (salariés, indépendants, fonctionnaires)?

En matière de prévention de l'incapacité de travail, l'intervenante soutient l'approche prônée par la ministre, et rappelle que les indépendants doivent également bénéficier de mesures spécifiques, adaptées à leur réalité.

Mme Lanjri poursuit en évoquant la situation des femmes et des étudiantes indépendantes pour lesquelles des mesures spécifiques existent, notamment autour du congé de maternité. La membre souligne qu'elle-même a déjà plaidé pour l'extension de ce congé à 15 semaines, à l'instar des salariées, et souhaite voir cet alignement inscrit dans les priorités du gouvernement.

Sur le plan des débuts de carrière, la membre fait observer que l'exposé d'orientation politique ne contient aucune mesure spécifique pour les starters, alors qu'ils constituent une catégorie vulnérable.

Abordant ensuite la réforme du statut des indépendants à titre complémentaire, l'intervenante interroge la ministre sur le calendrier et les objectifs concrets de cette réforme. Il est essentiel de maintenir l'attractivité du statut pour ceux qui souhaitent se lancer, tout en luttant contre les abus. L'intervenante souligne l'importance de limiter la charge administrative, et souhaite savoir quelles réglementations superflues seront supprimées, si cela concerne également les lois et arrêtés royaux, et si une révision de l'organisation administrative est envisagée.

La députée revient également sur la volonté de numériser toutes les transactions et interactions d'ici 2030, en demandant si un accès physique restera garanti pour les personnes peu à l'aise avec le numérique et si des plans d'urgence sont prévus en cas de panne ou de cyberattaque. Où sont stockées les données et quelles mesures sont prises pour en assurer la sécurité?

Mme Lanjri se félicite de la mise en place du crédit familial tout en rappelant que son groupe en est à l'origine. Ce crédit doit être universel et transférable, y compris pour les familles recomposées, les parents d'accueil, les indépendants, les fonctionnaires et les salariés. Quelles contributions spécifiques sont attendues dans le cadre de cette réforme, en particulier pour les indépendants?

Tot slot benadrukt ze hoe belangrijk het is dat de verscheidene statuten billijk worden behandeld en roept ze op tot evenwichtig overleg om alle werkenden een degelijke en samenhangende sociale bescherming te garanderen, zonder evenwel de specifieke kenmerken van elk van hen te miskennen.

B. Antwoorden van de minister

Mevrouw Éléonore Simonet, minister van Middenstand, Zelfstandigen en Kmo's, wijst erop dat de gestelde vragen een gedeelde bezorgdheid weerspiegelen inzake de situatie van de zelfstandigen in België. Hun sociaal statuut zal duurzaam worden versterkt in een geest van billijkheid tussen alle werkenden, met respect voor de eigenheden van het werk van zelfstandigen.

Strijd tegen de sociale fraude en schijnzelfstandigheid

De minister herinnert eraan dat die prioriteit is vastgelegd in het regeerakkoord, dat voorziet in 300 bijkomende aanwervingen om de controleacties te ondersteunen. Er wordt nauw samengewerkt met de sociale-inspectiediensten, de politie, de parketten, alsook met de directeur van de SIOD om georganiseerde fraude beter te bestrijden. Meerdere instrumenten worden ontwikkeld om de inning te verbeteren, met name via een register dat buitenlandse bedrijven en de betrokken zelfstandigen aan elkaar koppelt, alsook een mechanisme van inhouding op factuur ten belope van 15 %. Recente bepalingen maken het ook verplicht om gegevens over schulden binnen de vijf dagen aan het RSVZ te bezorgen, wat zal helpen de procedures responsiever te maken.

De minister verwijst ook naar de zelfstandigen in bijberoep die geen of weinig inkomsten hebben. Er wordt momenteel gewerkt aan een rapport teneinde concrete manieren voor te stellen om zowel de structuur van de bijdragen als de opbouw van rechten te verbeteren. Als er misbruik bestaat, wijst de minister erop dat het belangrijk is dat te bestrijden zonder het belang van het statuut voor veel werkenden op losse schroeven te zetten. Met betrekking tot de buitenlandse zelfstandigen die in België actief zijn maar hun socialezekerheidsverplichtingen niet nakomen, benadrukt de minister dat de grensoverschrijdende inning een prioriteit is.

Pensioenhervorming en harmonisering van de stelsels

Mevrouw Simonet wijst erop dat de pensioenhervorming een omvattend project is dat beoogt de drie grote socialezekerheidsstelsels dichter bij elkaar te brengen. De voorgestelde maatregelen zijn gericht op billijkheid, met inachtneming van de eigenheden van elk statuut. De

L'intervenante conclut en insistant sur l'importance d'un traitement équitable entre les statuts, et appelle à une concertation équilibrée afin de garantir une protection sociale robuste et cohérente pour l'ensemble des travailleurs, tout en respectant les spécificités de chacun.

B. Réponses de la ministre

Mme Éléonore Simonet, ministre des Classes moyennes, des Indépendants et des PME souligne que les questions posées traduisent une préoccupation partagée quant à la situation des indépendants en Belgique. Leur statut social sera durablement renforcé dans un esprit d'équité entre tous les travailleurs, tout en respectant les spécificités propres au travail indépendant.

Lutte contre la fraude sociale et faux statuts

La ministre rappelle que cette priorité est inscrite dans l'accord de gouvernement, qui prévoit 300 recrutements supplémentaires pour soutenir les actions de contrôle. Une coordination étroite est en cours avec les services d'inspection sociale, les forces de police, les parquets, ainsi qu'avec le directeur du SIRS, afin de mieux lutter contre les fraudes organisées. Plusieurs outils sont en développement pour améliorer le recouvrement, notamment via un registre liant les sociétés étrangères et les indépendants concernés, ainsi qu'un mécanisme de retenue sur facture à hauteur de 15 %. Des dispositions récentes imposent également la transmission obligatoire des données de dettes dans les cinq jours à l'INASTI, ce qui contribuera à rendre les procédures plus réactives.

La ministre évoque également les indépendants à titre complémentaire qui n'ont pas ou peu de revenus. Un rapport est actuellement en préparation afin de proposer des pistes concrètes d'amélioration, tant sur la structure des cotisations que sur la constitution de droits. Si des abus existent, la ministre rappelle qu'il est important de les combattre sans remettre en cause l'intérêt de ce statut pour de nombreux travailleurs. Concernant les indépendants étrangers actifs en Belgique sans s'acquitter de leurs obligations sociales, la ministre souligne que le recouvrement transfrontalier constitue un chantier prioritaire.

Réforme des pensions et harmonisation des régimes

Mme Simonet souligne que la réforme des pensions constitue un projet global visant à rapprocher les trois grands régimes de sécurité sociale. Les mesures proposées visent à garantir l'équité, tout en respectant les spécificités de chaque statut. La ministre rappelle que

minister wijst erop dat vervroegd pensioen een uitzonderingsregeling is, voorbehouden aan lange, effectieve loopbanen, en dat het logisch is om een voldoende hoge drempel vast te stellen voor de toegang tot die regeling, want anders zou de uitzondering de norm worden. De pensioenbonus zal een effectieve loopbaan van 35 jaar vereisen, met 156 dagen per jaar, ofwel 7020 dagen.

De minister herhaalt dat de parafiscale standstill zal worden gerespecteerd in het raam van de tweede pijler en dat de nieuwe solidariteitsbijdrage voor de aanvullende pensioenen van meer dan 150.000 euro in overeenstemming is met het regeerakkoord. Dat betreft alle werkenden, niet alleen de zelfstandigen. De spreekster stipt ook aan dat het statuut van de meewerkende echtgenoten werd verbeterd en dat er overgangsmaatregelen zijn bepaald voor wie in deze speciale regeling blijft.

Mevrouw Simonet stelt dat er een familiekrediet zal worden ingevoerd om alle verlopen in verband met ouderschap en zorg te harmoniseren en dat er bijzondere aandacht zal worden besteed aan vrouwen en eenoudergezinnen. Deze hervorming beoogt een echte gelijkheid tussen de statuten en een beter evenwicht tussen werk en privéleven. De minister beklemtoont dat alle maatregelen zullen worden beoordeeld vanuit de genderimpact, teneinde het vrouwelijk ondernemerschap actief te ondersteunen.

De minister verwijst ook naar de aanpassing van MyPension die momenteel lopende is. De huidige berekeningsmotor heeft het einde van zijn levensduur bereikt en er komt een nieuw instrument om de continuïteit en de kwaliteit van de informatie die aan zelfstandigen wordt doorgegeven te waarborgen.

Ziekte-uitkeringen en mentaal welzijn

Met betrekking tot de ziekte-uitkeringen stelt de minister dat voorbereidingen worden getroffen om na te gaan of de betaalde bedragen proportioneler kunnen worden gemaakt. Daar is veel vraag naar van zowel de zelfstandigen als de sociale partners. De minister wijst erop dat langdurige uitval een groeiende uitdaging vormt, met meer dan 32.800 zelfstandigen in invaliditeit in 2023. Het arbeidsongeschiktheidspercentage blijft echter lager dan bij werknemers.

Mevrouw Simonet wijst erop dat de specifieke werkgroep in dat verband momenteel een ontwerp inzake deeltijdse arbeidsongeschiktheid uitwerkt waarmee zelfstandigen hun activiteit deels zouden kunnen voortzetten en dus niet zouden worden gedwongen volledig te stoppen. Tegelijkertijd wordt sinds 2024 voorzien in

la retraite anticipée est un régime d'exception, réservé aux carrières longues et effectives, et qu'il est logique de fixer un seuil suffisant pour y accéder, sans quoi l'exception deviendrait la norme. Le bonus pension nécessitera une carrière effective de 35 années, avec 156 jours par an, soit 7020 jours.

La ministre réaffirme que le standstill parafiscal sera respecté dans le cadre du deuxième pilier et que la nouvelle contribution de solidarité pour les pensions complémentaires supérieures à 150.000 euros est conforme à l'accord de gouvernement. Ceci concerne tous les travailleurs, pas uniquement les indépendants. L'intervenante rappelle aussi que le statut des conjoints aidants a été amélioré et que des mesures transitoires sont prévues pour ceux qui restent dans ce régime spécifique.

Mme Simonet indique qu'un crédit familial sera introduit pour harmoniser les congés liés à la parentalité et aux soins et qu'une attention particulière sera portée aux femmes et aux familles monoparentales. Cette réforme visera à assurer une égalité réelle entre statuts et à mieux concilier vie professionnelle et vie privée. La ministre insiste sur le fait que toutes les mesures seront évaluées à travers le prisme de l'impact genré, afin de soutenir activement l'entrepreneuriat féminin.

La ministre évoque également l'adaptation de MyPension, actuellement en cours. Le moteur de calcul actuel est en fin de vie, et un nouvel outil sera mis en place afin d'assurer la continuité et la qualité des informations transmises aux travailleurs indépendants.

Indemnités de maladie et bien-être mental

Concernant les indemnités de maladie, la ministre indique que des travaux sont en cours pour évaluer la possibilité d'introduire une plus grande proportionnalité dans les montants versés. La demande en ce sens est forte, tant chez les indépendants que chez les partenaires sociaux. La ministre précise que les arrêts de longue durée représentent un enjeu croissant, avec plus de 32.800 indépendants en invalidité en 2023. Le taux d'invalidité reste cependant inférieur à celui observé chez les salariés.

Mme Simonet indique qu'un projet d'incapacité de travail partielle est en développement, sur proposition du groupe de travail dédié, afin de permettre aux indépendants de continuer une partie de leur activité sans être contraints à l'arrêt complet. Parallèlement, un financement a été mis en place depuis 2024 pour soutenir

financiering om het mentale welzijn te ondersteunen via sociale verzekeringsfondsen. Die zullen een gedetailleerd verslag van hun acties moeten opstellen met vermelding van de primaire, secundaire en tertiaire preventiemaatregelen. De uitdaging bestaat erin elke zelfstandige de mogelijkheid te bieden zijn activiteit aan te passen alvorens de situatie verslechtert. De vastgestelde risicofactoren zijn onder andere de administratieve overlast, het gebrek aan financieel perspectief, professioneel isolement of de moeilijkheid om de gezinslast te beheren.

Statuut van student-zelfstandige en jonge ondernemers

Wat het statuut van student-zelfstandige betreft, bevestigt mevrouw Simonet dat het regeerakkoord een aantal obstakels beoogt weg te werken, waaronder de drempel van 650 uren die studenten mogen werken. Voor een student-zelfstandige zijn er geen obstakels qua uren, aangezien op het vlak van fiscaliteit alleen rekening wordt gehouden met het maximale inkomen. De steunmaatregelen moeten realistisch zijn en een goede begeleiding, meer bepaald via de sociale verzekeringsfondsen, is van essentieel belang.

Zelfstandigen in bijberoep

De spreekster heeft het vervolgens over de hervorming van het statuut van zelfstandige in bijberoep, waarvan de voortgang op de voet wordt gevolgd. Momenteel wordt een rapport van het ABC geanalyseerd en op basis van de aanbevelingen ervan zullen maatregelen kunnen worden genomen. Het doel is evenwicht tussen flexibiliteit, sociale rechten en preventie van misbruik.

Administratieve vereenvoudiging en digitalisering

De minister wijst erop dat de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de kmo (HRZKMO) een belangrijke hefboom is voor actie op het gebied van administratieve vereenvoudiging. Er zullen concrete maatregelen worden genomen, met name met betrekking tot de maandelijkse betaling van sociale bijdragen, om te voorkomen dat zelfstandigen die slechts één maand in een kwartaal werken drie volledige maanden moeten betalen. De minister verduidelijkt ook dat digitalisering actief zal worden nagestreefd, maar dat er altijd een alternatief zal zijn voor mensen die minder goed overweg kunnen met digitale tools.

Platformwerkers en schijnzelfstandigen

Wat platformwerkers en pakketbezorgers betreft, verduidelijkt mevrouw Simonet dat de herziening van de wet betreffende de postdiensten onder de bevoegdheid van de minister belast met Overheidsbedrijven, Mevrouw

le bien-être mental via les caisses d'assurance sociale. Celles-ci devront établir un rapport détaillé de leurs actions, incluant des mesures de prévention primaire, secondaire ou tertiaire. L'enjeu est de permettre à chaque indépendant d'adapter son activité avant que la situation ne se dégrade. Les facteurs de risque identifiés incluent, entre autres, la surcharge administrative, le manque de visibilité financière, la solitude professionnelle ou encore la difficulté à gérer les charges familiales.

Statut d'étudiant indépendant et jeunes entrepreneurs

Sur le plan du statut d'étudiant indépendant, Mme Simonet confirme que l'accord de gouvernement prévoit d'éliminer un certain nombre d'obstacles existants, dont le seuil du nombre d'heures de 650 heures que l'étudiant jobiste peut fournir. Pour un étudiant indépendant, il n'y a pas d'obstacles au niveau des heures car c'est le revenu maximal dont il est tenu compte au niveau de la fiscalité. Les mesures de soutien doivent être réalistes et un bon accompagnement est essentiel, notamment via les caisses d'assurance sociale.

Indépendants à titre complémentaire

L'intervenante revient ensuite sur la réforme du statut des indépendants à titre complémentaire, dont l'évolution est suivie attentivement. Un rapport du CGG est en cours d'analyse et des mesures pourront être prises sur base de ses recommandations. L'objectif est de garantir un équilibre entre souplesse, droits sociaux et prévention des abus.

Simplification administrative et numérisation

La ministre rappelle que le Conseil Supérieur des Indépendants et des PME (CSIPME) constitue un levier d'action clé en matière de simplification administrative. Des mesures concrètes seront prises, notamment autour de la mensualisation des cotisations sociales en vue de permettre d'éviter que les indépendants qui ne travaillent qu'un mois dans un trimestre paient trois mois complets. La ministre précise aussi que la numérisation se poursuivra activement, mais qu'une voie alternative restera systématiquement ouverte pour les personnes moins à l'aise avec les outils numériques.

Travailleurs de plateformes et faux indépendants

Concernant les plateformes et les livreurs de colis, Mme Simonet précise que la révision de la loi relative aux services postaux relève de la compétence de la ministre chargée des Entreprises publiques, Mme Matz,

Matz, valt, maar dat ze er actief aan zal meewerken. Het Beheerscomité van het RSVZ is ook belast met het beoordelen van de gevolgen van de hervorming van het platformwerk, als onderdeel van de Europese richtlijn die tegen 2026 moet zijn omgezet. Er wordt een concordantietabel voorbereid in overleg met alle sociale partners.

Vrouwelijke zelfstandigen, moederschapsverlof en gendergelijkheid

De minister wijst erop dat van elke geplande maatregel de gevolgen zullen worden beoordeeld naargelang van het gender, teneinde vrouwelijk ondernemerschap te beschermen en aan te moedigen.

Wat het moederschapsverlof betreft, wijst de minister erop dat er overleg is gepland met de sociale partners om te onderzoeken of dat verlof kan worden gelijkgetrokken met dat voor de werknemers (verlenging tot vijftien weken), als onderdeel van de ruimere hervorming van het familiekrediet. Die hervorming heeft tot doel de ouderschaps- en zorgrechten voor alle statuten (werknemers, zelfstandigen en ambtenaren) te harmoniseren, zonder onderscheid, en tegelijkertijd de participatie van de beide ouders te bevorderen. Het doel is de rechten te vereenvoudigen en een beter evenwicht tussen werk en privéleven mogelijk te maken.

COVID-19-overbruggingsrecht en steun voor failliete zelfstandigen

Wat ten slotte de terugbetalingen in verband met het COVID-overbruggingsrecht betreft, wijst mevrouw Simonet erop dat er oplossingen bestaan voor specifieke gevallen en dat de zelfstandigen nog steeds afwijkingen kunnen aanvragen bij hun fonds. Het RSVZ werd gemobiliseerd om die gevallen zo spoedig mogelijk af te handelen.

Belastingen, meerwaarden en algemene hervorming

Wat de belastingen betreft, bevestigt de minister dat de voorbereidingen aan de gang zijn voor een algemene hervorming ten belope van 1,7 miljard euro, waaronder een specifieke enveloppe van 200 miljoen voor de kmo's. Er zijn besprekingen gaande met de minister van Financiën. De minister wijst erop dat de meerwaardebelasting onder de bevoegdheid van een andere minister valt, maar ze verzekert dat er nauwlettend op zal worden toegezien dat die maatregelen de overdracht van een onderneming niet benadelen.

Tot slot bevestigt mevrouw Simonet dat alle toekomstige hervormingen zullen worden doorgevoerd in een geest van overleg, sociale rechtvaardigheid en vertrouwen in zelfstandigen.

mais qu'elle y collaborera pleinement. Le Comité de gestion de l'INASTI est également chargé d'évaluer l'impact de la réforme du travail sur les plateformes, dans le cadre de la directive européenne à transposer d'ici 2026. Un tableau de concordance est en préparation avec l'ensemble des partenaires sociaux.

Femmes indépendantes, congé de maternité et égalité des genres

La ministre rappelle que chaque mesure envisagée fera l'objet d'une évaluation d'impact genrée, afin de préserver et encourager l'entrepreneuriat féminin.

Concernant le congé de maternité, l'intervenante indique qu'une concertation est prévue avec les partenaires sociaux pour examiner un éventuel alignement avec les salariés (passage à 15 semaines), dans le cadre plus global de la réforme du crédit familial. Cette dernière vise à harmoniser les droits parentaux et de soins entre tous les statuts (salariés, indépendants, fonctionnaires), sans distinction, tout en favorisant la participation des deux parents. L'objectif est de simplifier les droits et encourager un meilleur équilibre entre vie professionnelle et vie privée.

COVID-19-droit passerelle et soutien aux indépendants en faillite

Enfin, à propos des remboursements liés au droit passerelle COVID-19. Mme Simonet rappelle que des solutions existent pour les cas spécifiques et que les indépendants peuvent encore introduire des demandes de dérogation auprès de leur caisse. L'INASTI a été mobilisé pour traiter ces dossiers dans les meilleurs délais.

Fiscalité, plus-values et réforme globale

Sur la fiscalité, la ministre confirme que la réforme globale de 1,7 milliard d'euros est en préparation, avec une enveloppe de 200 millions spécifiquement réservée aux PME. Les discussions sont en cours avec le ministre des Finances. Concernant la taxation des plus-values, la ministre rappelle que ce sujet relève d'un autre portefeuille, tout en assurant qu'une attention particulière sera portée afin que ces mesures ne pénalisent pas la transmission d'entreprise.

Mme Simonet termine en réaffirmant que toutes les réformes à venir seront menées dans un esprit de concertation, de justice sociale et de confiance envers les indépendants.

C. Replieken en aanvullende antwoorden

De heer Wouter Raskin (N-VA) herhaalt dat hij het eens is met de analyse dat zelfstandige arbeid een fundamentele rol speelt in het economische weefsel van het land. Het is belangrijk om diegenen die meerwaarde en banen creëren te ondersteunen door ervoor te zorgen dat zij hun activiteiten kunnen uitoefenen zonder overdreven belemmeringen.

Het lid komt terug op zijn oorspronkelijke vragen, die vooral toegespitst zijn op de strijd tegen sociale fraude, wat onderbelicht wordt in de beleidsverklaring. Gelijke kansen waarborgen is essentieel om bonafide zelfstandigen in staat te stellen in een sereen klimaat te werken. Het lid stelt tevreden vast dat er 300 bijkomende inspecteurs zullen worden aangeworven en vindt het goed dat de minister snel kennis heeft gemaakt met de gespecialiseerde fraudediensten, in het bijzonder de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD).

De spreker is ook verheugd over het feit dat er wordt onderzocht hoe het statuut van zelfstandige kan worden hervormd, met name om bepaalde misbruikpraktijken tegen te gaan. Het lid verwelkomt de aankondiging van maatregelen inzake grensoverschrijdende invordering van bijdragen die niet worden betaald door buitenlandse ondernemers.

Tot slot verzekert de heer Raskin de minister van zijn steun, hoewel hij benadrukt dat de dossiers nauwgezet moeten worden opgevolgd. Hij is ook tevreden dat de jaarverslagen van het RSVZ voortaan regelmatig zullen worden verspreid, wat essentieel is om transparantie te garanderen.

De heer Kurt Moons (VB) merkt op dat de beleidsverklaring geen begrotingskader bevat en stelt dat het huidige Kamerreglement zou moeten worden aangepast door de Conferentie van voorzitters, teneinde rekening te houden met de veeleer politieke dan budgettaire aard van dergelijke verklaring.

Het lid erkent volkomen dat de minister handelt ten dienste van alle zelfstandigen in België. De spreker pleit echter voor een meer gedifferentieerde aanpak, aangezien volgens hem de uitdagingen niet in alle regio's van het land dezelfde zijn. Hij kijkt dan ook uit naar een actieve samenwerking met de deelstaten.

De spreker zou het echt betreurenswaardig vinden mocht de geboekte sociale vooruitgang teniet worden gedaan door een verslechtering van de fiscale situatie,

C. Répliques et réponses complémentaires

M. Wouter Raskin (N-VA) réaffirme son accord avec l'analyse selon laquelle l'emploi indépendant joue un rôle fondamental dans le tissu économique du pays. Il est important de soutenir celles et ceux qui créent de la valeur ajoutée et de l'emploi, en veillant à ce qu'ils puissent exercer leur activité sans se heurter à des obstacles excessifs.

Le parlementaire revient sur ses questions initiales, principalement axées sur la lutte contre la fraude sociale, peu développée dans l'exposé d'orientation politique. Garantir l'égalité des chances est indispensable pour permettre aux indépendants honnêtes de travailler dans un climat serein. Le membre se dit satisfait d'entendre que 300 inspecteurs supplémentaires seront recrutés et considère opportun que la ministre ait rapidement rencontré les services spécialisés en matière de fraude, en particulier le Service d'information, d'orientation et de traitement (SIOT).

L'intervenant se félicite également que des chantiers soient à l'étude concernant la réforme du statut d'indépendant, notamment pour lutter contre certaines pratiques abusives. Le membre accueille positivement l'annonce de mesures en matière de recouvrement transfrontalier concernant les cotisations impayées par des entrepreneurs étrangers.

En conclusion, M. Raskin assure la ministre de son soutien, tout en insistant sur l'importance d'un suivi rigoureux des dossiers, et se réjouit que les rapports annuels de l'INASTI soient désormais promis à une diffusion régulière, ce qui est essentiel pour garantir la transparence.

M. Kurt Moons (VB) revient sur l'absence de cadre budgétaire dans l'exposé d'orientation politique et considère que le règlement actuel de la Chambre devrait être adapté par la Conférence des présidents, afin de tenir compte du caractère politique, et non budgétaire, de ce type de déclaration.

Le membre admet pleinement que la ministre agit au service de tous les indépendants en Belgique. Toutefois, l'intervenant plaide en faveur d'une approche plus différenciée, estimant que les défis ne sont pas identiques dans toutes les régions du pays et attend donc avec intérêt la mise en place d'une coopération active avec les entités fédérées.

L'intervenant insiste sur le fait qu'il serait regrettable que les avancées sociales obtenues soient annulées par une détérioration sur le plan fiscal et appelle à une

en roept op tot bijzondere waakzaamheid opdat de inspanningen aan de ene kant niet verloren gaan door achteruitgang aan de andere kant.

De heer Moons neemt terdege nota van het streven om de pensioenstelsels te harmoniseren en is verheugd dat de verworven rechten gevrijwaard blijven. Het lid toont ook grote belangstelling voor de essentiële maatregelen voor administratieve vereenvoudiging en verwacht in dat verband concrete voorstellen.

Het lid komt tot slot terug op de situatie van de meewerkende echtgenoten, van wie sommigen al het minimumpensioen genieten. Hij kondigt aan dat zijn fractie binnenkort een wetsvoorstel zal indienen, teneinde dat recht te garanderen voor alle meewerkende echtgenoten.

Mevrouw Nahima Lanjri (cd&v) benadrukt nogmaals dat het nodig is rekening te houden met de specifieke situatie van de meewerkende echtgenoten. Het lid herinnert eraan dat haar fractie tijdens de vorige legislatuur heeft bijgedragen aan het verbeteren van het statuut van de meewerkende echtgenoten, alsook van de onthaalouders.

Het lid sluit zich aan bij de door UNIZO en andere actoren uit het veld geuite bezorgdheden, namelijk dat sommige meewerkende echtgenoten, in het bijzonder diegenen die geboren zijn voor 1983, worden afgestraft door jaren waarin ze eenvoudigweg niet konden bijdragen bij gebrek aan een wettelijk raamwerk. Vandaag worden die periodes nog steeds berekend op basis van nadelige criteria, waardoor die mensen niet kunnen voldoen aan de vereiste voorwaarden voor een minimumpensioen of een vervroegd pensioen.

Mevrouw Lanjri vraagt om een oplossing om die jaren beter te waarderen en te garanderen dat die groep niet wordt uitgesloten van alle rechten wanneer de betrokkenen met pensioen gaan.

De heer Denis Ducarme (MR) wijst erop dat de voorwaarden voor toegang tot het overbruggingsrecht veel restrictiever zijn dan die voor toegang tot werkloosheidsuitkeringen, en roept de minister op om met die ongelijkheid rekening te houden bij haar komende hervormingen, teneinde een daadwerkelijke rechtvaardigheid tussen de statuten te waarborgen.

III. — VOORSTELLEN VAN AANBEVELING EN STEMMINGEN

Mevrouw Ellen Samyn en de heer Kurt Moons (VB) dienen de voorstellen van aanbeveling nrs. 1 tot 4 in, luidende:

vigilance particulière pour éviter que les efforts ne soient annulés d'un côté par des reculs de l'autre.

M. Moons prend bonne note de la volonté affichée d'harmonisation des régimes de pension et se réjouit que les droits acquis soient préservés. Le député exprime également un intérêt soutenu pour les mesures essentielles de simplification administrative et attend des propositions concrètes à cet égard.

Enfin, le membre revient sur la situation des conjoints aidants, dont certains bénéficient déjà de la pension minimale, en annonçant qu'une proposition de loi sera prochainement déposée par son groupe, afin de garantir ce droit pour l'ensemble des conjoints aidants.

Mme Nadia Lanjri (cd&v) insiste une nouvelle fois sur la nécessité de tenir compte de la situation spécifique des conjoints aidants. La députée rappelle que, sous la précédente législature, son groupe a contribué à l'amélioration du statut de ces personnes ainsi que des parents d'accueil.

La députée relaie les préoccupations exprimées par l'UNIZO et d'autres acteurs de terrain qui soulignent que certains conjoints aidants, notamment ceux nés avant 1983, se retrouvent pénalisés par des années où ils ne pouvaient tout simplement pas cotiser, faute de cadre légal. Aujourd'hui, ces périodes sont toujours calculées selon des critères désavantageux, ce qui empêche ces personnes de satisfaire aux conditions requises pour bénéficier d'une pension minimale ou d'une retraite anticipée.

Mme Lanjri demande qu'une solution soit trouvée pour mieux valoriser ces années et pour garantir que ce groupe ne soit pas exclu de tout droit au moment de la retraite.

M. Denis Ducarme (MR) rappelle que les conditions d'accès au droit passerelle sont nettement plus restrictives que celles prévues pour l'accès au chômage et invite la ministre à tenir compte de cette disparité dans ses prochaines réformes, afin d'assurer une équité réelle entre les statuts.

III. — PROPOSITIONS DE RECOMMANDATIONS ET VOTE

Mme Ellen Samyn et M. Kurt Moons (VB) présentent les propositions de recommandation n°s 1 à 4, rédigée comme suit:

“De commissie van Sociale Zaken, Werk en Pensioenen, na de minister gehoord te hebben,

1. overwegende dat de minister een harmonisering van de verschillende pensioenstelsels wilt bekomen en de sociale bescherming voor zelfstandigen wil versterken rekening houdende met hun specifieke noden en bezorgdheden, beveelt de regering aan om een pensioenstelsel in te voeren gebaseerd op gewerkte uren, niet op leeftijd, en wel als volgt : ofwel zelfs voor de leeftijd van 65 jaar : een volledig pensioen na 66.000 uur werken, ofwel vanaf 65 jaar, een pensioen proportioneel naargelang het aantal gewerkte uren;

2. overwegende dat de minister een harmonisering van de verschillende pensioenstelsels wilt bekomen en de sociale bescherming voor zelfstandigen wil versterken rekening houdende met hun specifieke noden en bezorgdheden, beveelt de regering aan om een volledig eengemaakt pensioenstelsel in te voeren, met behoud van verworven rechten, zodat werknemers, ambtenaren, en zelfstandigen dezelfde rechten genieten;

3. overwegende dat de minister een administratieve vereenvoudiging voorstaat, beveelt de regering aan de correcte toepassing van het ‘only once’- principe, waardoor de overheid geen informatie opvraagt waarover ze al beschikt; de toepassing van het ‘one in, one out’- of ‘one in, two out’-principe, waarbij de administratieve lasten van nieuwe regelgeving worden gecompenseerd door het verminderen of schrappen (van administratieve lasten) in oude regelgeving; een onafhankelijke controle van de regeldrukanalyse voordat dossiers op de ministerraad komen; een doorlichting en impactanalyse van de bestaande regelgeving;

4. overwegende dat er een belastingvermindering nodig is voor onze ondernemingen en ondernemers, beveelt de regering aan de vennootschapsbelasting algemeen te verlagen naar 20 %; af te zien van de intentie om een meerwaardebelasting in te stellen; af te zien van de intentie om nieuwe pestbelastingen ten aanzien van ondernemingen, zelfstandige ondernemers en bedrijfsleiders in te stellen.”

De voorstellen van aanbeveling nrs. 1 tot 4 zijn bij naamstemming verworpen met 10 stemmen tegen 1.

Het resultaat van de naamstemming is als volgt:

“La commission des Affaires sociales, de l’Emploi et des Pensions, ayant entendu la ministre,

1. considérant que la ministre souhaite harmoniser les différents régimes de pension et renforcer la protection sociale des travailleurs indépendants en tenant compte de leurs besoins et préoccupations spécifiques, recommande au gouvernement de mettre en place un régime de pension fondé sur les heures travaillées et non sur l’âge, organisé comme suit: soit avant l’âge de 65 ans: pension complète après 66.000 heures de travail, soit à partir de 65 ans, pension proportionnelle au nombre d’heures travaillées;

2. considérant que la ministre souhaite harmoniser les différents régimes de pension et renforcer la protection sociale des travailleurs indépendants en tenant compte de leurs besoins et préoccupations spécifiques, recommande au gouvernement de mettre en place un régime de pension totalement uniformisé tout en préservant les droits acquis, afin que les travailleurs salariés, les fonctionnaires et les travailleurs indépendants bénéficient des mêmes droits;

3. considérant que la ministre est favorable à la simplification administrative, recommande au gouvernement d’appliquer correctement le principe “une fois seulement” (*only once*) en vertu duquel les pouvoirs publics ne redemandent pas des informations dont ils disposent déjà; d’appliquer le principe “une pour une” ou “une pour deux” en vertu duquel toute charge administrative imposée par une nouvelle réglementation est compensée par la réduction ou l’élimination (des charges administratives) imposées par les anciennes réglementations; de prévoir un contrôle indépendant de l’analyse de la pression réglementaire avant la présentation des dossiers au Conseil des ministres; de prévoir un examen et une analyse d’impact de la réglementation existante;

4. considérant qu’il convient de réduire les impôts pour nos entreprises et nos entrepreneurs, recommande au gouvernement de réduire l’impôt des sociétés à titre général et de le fixer à 20 %; d’abandonner le projet d’introduire un impôt sur les plus-values; d’abandonner le projet d’imposer de nouvelles taxes vexatoires sur les entreprises, les entrepreneurs indépendants et les chefs d’entreprise.”

Les propositions de recommandation n°s 1 à 4 sont rejetées, par vote nominatif, par 10 voix contre une.

Résultat du vote nominatif:

Heeft voorgestemd:

VB: Kurt Moons;

Hebben tegengestemd:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Axel Ronse;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

PS: Marie Meunier.

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Anja Vanrobaeys;

cd&v: Nahima Lanjri.

Hebben zich onthouden:

Nihil.

De dames Marie Meunier en Caroline Désir (PS) dienen achtereenvolgens de voorstellen van aanbeveling nrs. 5 tot 8 in, luidende:

“De commissie,

gehoord de minister van Middenstand, Zelfstandigen en Kmo's, formuleert de volgende aanbevelingen:

5. de Kamer van volksvertegenwoordigers onverwijld het onderbouwde budgettaire kader en het tijdpad voor de uitvoering van het regeerakkoord te bezorgen voor de hele legislatuur;

6. de genderdimensie systematisch te integreren in de omschrijving en de uitvoering van beleidsmaatregelen en in dat opzicht af te zien van de pensioenhervormingen die nadelig zijn voor de vrouwelijke zelfstandigen, zoals de invoering van een pensioenmalus;

7. erop toe te zien dat de hervormingen van het statuut niet raken aan de lage inkomens en te waken over het evenwicht en de solidariteit in het zelfstandigenstelsel;

8. af te zien van de geplande afschaffing van de verplichte wekelijkse rustdag, die de zelfstandige handelaars ertoe verplichten meer en langer te werken om zich te spiegelen aan de grote ketens bij te benen, en die ten koste gaat van de werk-privébalans van die handelaars, tegen de doelstellingen inzake burn-outpreventie in.”

A voté pour:

VB: Kurt Moons.

Ont voté contre:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Axel Ronse;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

PS: Marie Meunier;

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Anja Vanrobaeys;

cd&v: Nahima Lanjri.

Se sont abstenus:

Nihil.

Mme Marie Meunier et Caroline Désir (PS) présentent les propositions de recommandation n°s 5 à 8, rédigées comme suit:

“La Commission,

ayant entendu l'exposé d'orientation politique de la ministre des Classes moyennes, des Indépendants et des PME, émet les recommandations suivantes:

5. fournir à la Chambre des représentants, sans tarder, le cadre budgétaire étayé et le calendrier d'exécution de l'accord de gouvernement pour l'ensemble de la législature;

6. prendre en compte, de manière systématique, la dimension de genre dans la définition et la mise en œuvre des politiques et, à ce titre, abandonner les projets de réformes des pensions qui ont un impact négatif sur les femmes indépendantes, comme par exemple l'introduction d'un malus de pension;

7. veiller à ne pas léser les faibles revenus dans les réformes du statut et veiller à l'équilibre et la solidarité interne au régime des indépendants;

8. abandonner le projet de supprimer l'obligation du repos hebdomadaire qui obligera les commerçants indépendants à s'aligner sur les grandes enseignes en ouvrant plus et plus longtemps, mettra à mal l'équilibre vie professionnelle / vie privée des commerçants, au détriment des objectifs de prévention du burn-out.”

Voorstel van aanbeveling nr. 5 wordt bij naamstemming verworpen met 9 tegen 2 stemmen.

Resultaat van de naamstemming:

Hebben voorgestemd:

VB: Kurt Moons;

PS: Marie Meunier.

Hebben tegengestemd:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Axel Ronse;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Anja Vanrobaeys;

cd&v: Nahima Lanjri.

Hebben zich onthouden:

Nihil.

De voorstellen van aanbeveling nrs. 6 en 7 worden bij naamstemming verworpen met 9 stemmen tegen 1 en 1 onthouding.

Resultaat van de naamstemming:

Heeft voorgestemd:

PS: Marie Meunier.

Hebben tegengestemd:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Axel Ronse;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Anja Vanrobaeys;

cd&v: Nahima Lanjri.

Heeft zich onthouden:

VB: Kurt Moons.

Voorstel van aanbeveling nr. 8 wordt bij naamstemming verworpen met 9 tegen 2 stemmen.

La proposition de recommandation n° 5 est rejetée, par vote nominatif, par 9 voix contre 2.

Résultat du vote nominatif:

Ont voté pour:

VB: Kurt Moons;

PS: Marie Meunier.

Ont voté contre:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Axel Ronse;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Anja Vanrobaeys;

cd&v: Nahima Lanjri.

Se sont abstenus:

Nihil.

Les propositions de recommandation n°s 6 et 7 sont rejetées, par vote nominatif, par 9 voix contre une et une abstention.

Résultat du vote nominatif:

A voté pour:

PS: Marie Meunier.

Ont voté contre:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Axel Ronse;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Anja Vanrobaeys;

cd&v: Nahima Lanjri.

S'est abstenus:

VB: Kurt Moons.

La proposition de recommandation n° 8 est rejetée, par vote nominatif, par 9 voix contre 2.

Resultaat van de naamstemming:

Hebben voorgestemd:

VB: Kurt Moons;

PS: Marie Meunier.

Hebben tegengestemd:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Axel Ronse;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Anja Vanrobaeys;

cd&v: Nahima Lanjri.

Hebben zich onthouden:

Nihil.

De heer Wouter Raskin (N-VA) c.s. dient voorstel van aanbeveling nr. 9 in, luidende:

“De commissie, gehoord de minister van Zelfstandigen, mevrouw Éléonore Simonet, gaat akkoord met de beleidsvisie en vraagt die beleidsvisie uit te voeren.”

Voorstel van aanbeveling nr. 9 wordt bij naamstemming aangenomen met 9 tegen 2 stemmen.

Resultaat van de naamstemming:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Axel Ronse;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Anja Vanrobaeys;

cd&v: Nahima Lanjri.

Hebben tegengestemd:

VB: Kurt Moons;

PS: Marie Meunier.

Résultat du vote nominatif:

Ont voté pour:

VB: Kurt Moons;

PS: Marie Meunier.

Ont voté contre:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Axel Ronse;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Anja Vanrobaeys;

cd&v: Nahima Lanjri.

Se sont abstenus:

Nihil.

M. Wouter Raskin (N-VA) et consorts présentent la proposition de recommandation n° 9, rédigée comme suit:

“La commission, ayant entendu la ministre des Indépendants, Mme Éléonore Simonet, marque son accord sur la vision politique et demande d’exécuter cette vision politique.”

La proposition de recommandation n° 9 est adoptée, par vote nominatif, par 9 voix contre 2.

Résultat du vote nominatif:

Ont voté pour:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Axel Ronse;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Anja Vanrobaeys;

cd&v: Nahima Lanjri.

Ont voté contre:

VB: Kurt Moons;

PS: Marie Meunier.

Hebben zich onthouden:

Nihil.

<i>De rapportrice,</i>	<i>De voorzitter,</i>
Isabelle Hansez	Denis Ducarme

BIJLAGE: AANGENOMEN AANBEVELING

“De commissie, gehoord de minister van Zelfstandigen, mevrouw Éléonore Simonet, gaat akkoord met de beleidsvisie en vraagt die beleidsvisie uit te voeren.”

Se sont abstenus:

Nihil.

<i>La rapporteure,</i>	<i>Le président,</i>
Isabelle Hansez	Denis Ducarme

ANNEXE: RECOMMANDATION ADOPTÉE

“La commission, ayant entendu la ministre des Indépendants, Mme Éléonore Simonet, marque son accord sur la vision politique et demande d'exécuter cette vision politique.”